

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čepovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrta strani Din 500.—, 1/2 strani
Din 250.—, 1/4 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Kanclerstvo Adolfa Hitlerja.

Ena se njemu je želja spolnila, nemški da je kancler postal: tako bi mogli s spremembo znane slovenske pesmi reči o Hitlerju. V pondeljek, 30. januarja, ob 1. uri popoldne je nemški državni predsednik Hindenburg imenoval Ad. Hitlerja za državnega kanclerja ter mu dal nalogo, naj sestavi vlado narodne sloge. Hitlerjeva vlada, ki je bila kmalu sestavljena, se ne more imenovati vlada narodne združitve, ker v njej manjka najvažnejša nemška stranka, ki ima največje zasluge za ureditev razmer v povojni Nemčiji, to je katoliški centrum. Stvarni so bili razlogi, ki so nagnili centrum, da ni sledil povabilu za vstop v vlado. Hitler namreč ni dal potrebnih jamstev, da bo izpolnil pogoje centra, ki so naslednji: vladati bi moral strogo ustavno, varovati socialno zavarovanje in delavske pravice tarifnih pogodb ter nadaljevati agrarno reformo na račun pruskih veleposestev. Zato centrum ni mogel in ni hotel vstopiti v Hitlerjevo vlado, katero tvorijo poleg Hitlerjevih narodnih socialistov nemški nacionalci z voditeljem Hugenbergom na čelu in stahlhelmovci (nemški čeladarji). Ker ta vlada nima večine v državnem zboru, je z dovoljenjem državnega predsednika Hindenburga potom zasilne odredbe razpustila nemški državni zbor ter določila nove volitve za dan 5. marca.

V sredo, 1. februarja, ob 10. uri zvečer, je Hitler po radiu razglasil program svoje vlade. V njem ni nič novega in nič takšnega, kar bi ne bilo že znano iz narodno-socialističnega programa in delovanja. Glavna nota tega programa je znana nemškonacionalna melodija o nesrečni usodi Nemčije od novembra 1918, o zapostavljanju Nemčije in njeni borbi za enakopravnost z drugimi državami. Pozitivna je napoved dveh velikih štiriletnih gospodarskih načrtov. Prva štiriletna naj odpravi brezposelnost in iztrga delavca osiromašenju ter naj kmeta reši proletarizacije. V drugi štiriletni pa se bode izvršila preošnova

države, dežel in občin v upravnem in davčnem oziru ter graditev nove nemške kulture. Najstrožji boj se napoveduje komunizmu. Maksizem (socializem socialne demokracije), tako je rekel Hitler, je v 14 letih Nemčijo razkrojil, boljševizem bi pa jo v enem letu uničil. V zunanjepolitičnem oziru je bil Hitlerjev proglas prav skop na besedah. Omenil je samo namero njegove vlade, da bo delala za ojačenje miru, niti ene besedice pa ni povedal o tisti točki narodno-socialističnega programa, ki zahteva revizijo mirovnihih pogodb.

Hitlerjevo kanclerstvo je vzbudilo mladostno-povzdignjeno navdušenje v vrstah narodnih socialistov, ki so ta izredni dogodek proslavili s prekipevaljimi čustvi, z gorečimi bakljami v rokah. Take bakljade so bile prirejene po Berlinu in drugih mestih Nemčije, in tudi na Dunaju. »Deutsche Zeitung« v Celju je priredila Hitlerju nekako duhovno bakljado, pišoč v svoji številki dne 2. februarja med drugim: »Uresničila se je za nemški narod ta velikan-skost, da je po katastrofalno-nesrečnih letih mnogo-zaželjeni mož iz naroda, ki ga je visoko dvignilo zaupanje in vroči življenjski upi pozitivnega dela ljudstva, vzel krmilo države v svojo mladostno-krepko, pogumno in čisto roko. Še nikdar se ni mogla nobena nemška vlada nasloniti na tako plametečo narodno zavest ljudstva kakor ta, ki je izšla iz največjega nemškega ljudskega pokreta v zgodovini.«

Nemški celjski list še pripominja tole: »V resnici zanimiv bi bil odgovor na vprašanje, kakšno stališče bo Jugoslavija zavzela napram kanclerstvu A. Hitlerja.« Mi lahko nudimo celjskemu nemškemu listu kot odgovor to zanimivost, namreč: stvarno presojanje Hitlerjevega dela brez vsakih nepotrebnih čustev nestvarnih antipatij in prekipevaljocih simpatij. Drevo se oceni po sadu, vrednost kakšne vlade pa po njenih delih.

==

skočijo na pomoč nemškemu delavstvu, ki je pod Hitlerjevo vlado ogroženo. Da pa bodo za bodoče v Nemčiji prepričeni krvavi spopadi in politični umori in da se izogne država krvavemu volilnemu boju, se bodo določile hude kazni za politične krvave zagreške. Skoraj gotovo bodo upeljali izredna sodišča, ker so njihove razsodbe takoj pravomočne in je predvidena smrtna kazen za težke slučaje.

Nova francoska vlada pod predsedstvom Daladierja se je predstavila dne 3. februarja parlamentu s posebno izjavo. Socijalisti bodo podpirali vlado, a kljub tej podpori prerokujejo Daladierju zelo kratko vladno življenje. Že zdaj raznašajo v javnost vest, da bode prevzel francosko vlado Tardieu, ki bo združil zmerne osebnosti republikanske sredine in začel nacijsko politiko.

Na španskem sta podala ostavko oba socijalistična ministra.

Novoizvoljeni ameriški predsednik Roosevelt je bil slovesno proglašen kot štiriletni vladar Združenih držav dne 4. februarja. Listo svojih ministrov bo Roosevelt obelodanil 2. marca.

Japonci bodo pričeli v Džeholu v najkrajšem času ofenzivo proti Kitajcem. Ni še gotovo, ali bo za slučaj posrečene-ga boja Japonska zasedla Peking ali Tienzin.

Framasonstvo. Slobodni zidarji, ki hočejo, kakor je označeno v njihovem imenu, zgraditi človeško družbo brez Boga in cerkve ter proti Bogu in cerkvi, razvijajo po raznih državah živahno delovanje. Njih cilj je popolna odcepitev posameznega človeka, ljudstva in države od Boga in verskih načel. Ta svoj namen uresničujejo v Mehiki, kjer so se zvezali s socialisti, da morejo s pomočjo delavskih svobodomislecev tlačiti svobodo katoliške Cerkve. V Španiji uveljavljajo svoja brezbožna in protiverska načela s pomočjo radikalnih socialistov. Odkar je v Franciji na vladi levica, se je ojačila tudi tamkaj framsonska samozavest in dejavnost. Na zborovanju domoljubne mladine v Parizu dne 24. januarja so govorniki ugotovili, da pride v senatu na 6 senatorjev 4 framasonov. Levica, sestavljena iz radikalov, radikalnih socialistov in socialistov, prejema povelja od framasonstva. Framasonska loža je orga-

Radi komunistične propagande je bilo proglašeno v Romuniji trodnevno obsedno stanje nad romunsko prestolico Bukarešto, in nad mestoma Ploesti in Jasy.

Madžarska vlada je pooblašena od parlamenta, da po svoji volji proglašča obsedno stanje radi komunističnih podpihovanj.

Razmerje med delavskimi strankami in Hitlerjevimi narodnimi socialisti v Nemčiji je v očigled novim volitvam, ki bodo dne 5. marca t. l., skrajno napeto. Celo francoske komunistične organizacije pozivajo francoske delavce, naj pri-

nizirana tudi v naši državi. Njena ost je obrnjena zlasti proti katoliški Cerkvi. Tudi v Sloveniji so ljudje, ki so framašonskega mišljenja. Liberalni in naprednjaški listi v naši ožji domovini pišejo v framašonskem duhu ter se trudijo s tem duhom inficirati zlasti mladino.

Katoličani v Berlinu. Glavno mesto Nemčije ima velik obseg ter leži v popolnoma protestantskem okolju. V mestu je okoli 400.000 katoličanov, t. j. 10. del prebivalstva. Ker so katoličani razkropljeni po obsežnem mestnem ozemlju in njegovi okolici, jih je težko v celoti zajeti v katoliška društva. Katoliški voditelji, duhovniki in laiki, se mnogo trudijo, da pridejo do posameznega katoliškega človeka vsaj s katoliškim časnikom, ker ne morejo s katoliškim društvom. Poleg katoliških političnih dnevnikov, tednikov in mesečnikov, ki vsi zastopajo stališče katoliškega centra (politične stranke nemških katoličanov), so tudi dnevniki ter tedniki versko-prosvetne smeri. Berlinski škof izdaje vsak teden nedeljski list v 60.000 iztisov. Jako je tudi razširjen list organiziranih katoliških delavcev »Osrečnem življenju«. Berlinski katoličani se torej v popolni meri zavedajo dolžnosti, ki jih imajo katoličani do katoliških listov in časopisov.

Katoliška mladina v Poljski je lepo organizirana. Nedavno se je vršilo v Poznanju zborovanje vrhovnega odbora Zveze poljske katoliške mladine. Predsednik poljske republike je poslal katoliški mladini prirčen brzojavni pozdrav. Zveza katoliške mladine je razširjena po celi poljski državi ter tvori s številom članov in zlasti s svojo delavnostjo najboljše organizacije v okviru katoliške akcije. Katoliška Cerkev v Poljski se more brezpogojno zanesti na organizirano katoliško mladino. Ta zveza šteje 600 mladinskih društev in skupin z 230.000 članov. Zveza je razdeljena na 29 škofijskih tajništev, ki imajo skupno centralo. Število članov raste od leta do leta. Poljska nas uči s svojim zgledom, da je za katoliško mladino mesto samo v katoliških organizacijah. Le dejavni katolicizem zajamčuje katoliški mladini pravo vzgojo in izobrazbo.

Čehoslovaški svobodomisleci proti Cerkvi. Soc. demokratje mislijo, da morajo z meščanskimi liberalci tekmovali v takozvanem svobodoumju. Sedaj je v Čehoslovaški prosvetni minister dr. Derer, član social-demokratske stranke. Njegov namen je, kakor sledi iz njegove izjave, dane novinarjem, odstraniti ves vpliv katoliške Cerkve na vzgojo šolske mladine. Izvršitvi tega namena naj bi služili šolski sveti po raznih pokrajinah, iz katerih bi kajpada bili izključeni zastopniki Cerkve in v katerih bi komandirali sami puncirani svobodomisleci. Dr. Dererju tudi niso po godu zasebne verske šole v Slovaški in Podkarpatski Rusiji, ki naj bi se ukini- le. So še tudi druge točke svobodomiselnega programa, ki naj bi se postopno izvršile, kakor vpeljava prisilnega civilnega zakona, odstranitev križa iz sodnih dvoran, popolna laizacija (poposvetnjačenje) šole itd. Proti tem nakanam so se dvignili vsi zavedni kato-

ličani, ki se nahajajo v raznih političnih strankah: v čehoslovaški ljudski, v slovaški ljudski ter v nemški in madžarski krščansko-socialni stranki. Vršili so se že veliki protestni shodi proti svob. lomiselnim nakanam v Pragi in drugih velikih mestih. Tej skupni fronti se je moral umakniti dr. Derer, ki je izjavil, da ni tako hudo mislil, kakor so njegove besede tolmačili. Katoličani v Čehoslovaški pa bodo budno ostali na braniku za svoje verske svetinje, ki so narodu, osobito mladini, v največjo korist.

Cerkve zapirajo. Pregarjanje katoliške Cerkve v Mehiki ni prenehalo, marveč se nadaljuje. Ko je sv. Oče razmere, v katerih živi in trpi katoliška Cerkev v Mehiki, v posebni okrožnici pojasnil celemu svetu, so mehiški framašoni, liberalci in socialisti, še bolj pobesneli. V svojem srdi se hočejo maščevati na duhovnikih, katerim se morajo vzeti dotacije (plače, nagrade), kar jih še ponekod dobivajo od države. Zapreti bi se tudi morale vse cerkve, da se nikdar ne bi mogel v teh cerkvah slišati glas, ki bi obsodil protiversko postopanje sedanje mehiške vlade. Predsednik mehiške republike je dal v mehiškem zveznem okrožju kot odgovor na papeževo okrožnico zapreti 5 cerkev, policija pa pridno zapira duhovnike. Med zaprtimi duhovniki je tudi neki duhovnik, kateremu se očita, da je vzgajal mladino nekega sirotišča po verskih načelih. Vzgoja mladine po verskih načelih pa je v očeh mehiških liberalcev in socialistov velik protidržavni zločin.

Katoliška vladarica v južni Afriki umrla. V južni Afriki in sicer v Basuto-deželi, je pred nekaj časom umrla kraljica Veronika Ma Bereng, soproga velikega poglavarja te dežele, kjer prebivajo Basuto-črnci. Pred 25 leti je s svojim soprogom prestopila v katoliško vero ter se dala krstiti. Bila je od takrat pa do svoje smrti vneto in pobožna katoličanka, ki je imela navado, da je vsako nedeljo in vsak praznik prejela sv. zakramente. Ko je v svoji bolezn čutila, da se ji smrt bliža, je pozvala duhovnika, ki jo je previdel s svetotajstvi ter ji podelil papežev blagoslov. Ob postelji umirajoče soproge je klečal kralj ter sam molil molitve za umirajoče. Pogreba so se udeležili misijonarji in pettisočglava množica, večinoma sami katoličani. Ljudstvo bo svojo pobožno kraljico, ki je imela vedno odprte roke za siromake, ohranilo v hvaležnem spominu.

M. D.:

Kmetjski stan v stiski. — Številke govore!

(Dopis iz laškega okraja.)

Da je naše kmetijstvo zadnja tri leta vsled padca cen vsem kmetijskim pridelkom, katere pridelujemo slovenski kmetje za izvoz v inozemstvo ali pa za prodajo v tuzemstvu, v silni stiski, ali kakor pravimo s tujo besedo: v krizi, o tem menda ni nobenega dvoma. Napredno gospodarjenje zadnjih desetletij kakor tudi dejstvo, da so nam strokov-

njaki priporočali, da se kmetje oprimejo tiste gospodarske panoge, koje pridelki se po najboljši ceni prodajo in se tudi v hribovitih legah da uspešno gojiti, je bil vzrok, da smo se kmetje laškega okraja prizadevali izboljšati predvsem našo govedorejo. Priznati moramo, da je naš kmet primerno svojemu stanu še lahko shajal, dokler je imela živina kolikor toliko povoljno ceno. Saj v tistih letih nismo na kmetih poznali rubeža. Kmetje so odplačevali davke še pred plačilnim rokom. Tudi posestva niso šla na boben. Ta doba je trajala približno 25 let. Od leta 1905 do l. 1930 nismo v našem okraju poznali posebne kmetijske zadolžitve. V tej dobi je imela živina še kolikor toliko primerno ceno.

Naj navedem nekaj števil, iz katerih je razvidno, kako padajo dohodki kmeta iz govedoreje. V letu 1930 se je na nakladalnih postajah Laško in Zidani most naložilo za izvoz v Avstrijo 175, za izvoz v Italijo 275 in za v Ljubljano 405 glav goveje živine, večinoma volov, težkih čez 6 q komad. Povprečna cena je bila v letu 1930 900 Din za 1 mtc žive teže. Torej je znašala vrednost izvožene živine 4.617.000 Din. — V letu 1931 se je na zgoraj omenjenih postajah naložilo za izvoz v Italijo 505 goved in v Ljubljano 236 komadov. Težo zopet lahko računamo isto, namreč 6 mtc za posamezno glavo; cena pa je padla od 900 Din prejšnjega leta na okroglo 500 Din za mtc. Vrednost v letu 1931 izvožene živine cenimo po zgornjem ključu na 2.223.000 Din. — V letu 1932 se je iz zgoraj omenjenih postaj izvozilo v Italijo 238 glav, v Ljubljano pa 137, skupaj 375 glav, v zgoraj označeni teži pa je padla cena na okroglo 400 Din za mtc, kar znese skupno vrednost 900.000 Din. Vidimo torej, da so iz te najvažnejše kmetijske panoge padli dohodki za čez 80%. Poraba mesa pri domačih mesarjih v letu 1930 in 1931 ni sicer mnogo padla, pač pa v letu 1932, ko so bili naši kmetje, deloma ker ni bilo kupcev, deloma pa vsled suše prisiljeni klati doma, posebno živino slabše vrste.

Temu primerno pa niso padle cene potrebščinam, katere mora kmet kupovati. Navajam samo nekaj primerov. Leta 1913 je bil 1 kg vola žive teže približno 70 vinarjev, 1 m druka po 40 vinarjev, toda po sedanji ceni, če računamo žive teže 1 kg vola 4 Din, 1 m druka 12 Din, vidimo, da je kmet leta 1913 za 1 kg vola lahko kupil poldrugi meter druka, a danes mora dati za isto množino 4—5 kg vola žive teže. Isto je pri čevljih. Za 13 kg žive volavske teže si je lahko kupil močne čevlje za 10 kron. Danes je treba, ako računamo čevlje 150 Din, dati za en par čevljev izkupiček od 40 kg žive volavske teže. Naj te številke zadostujejo. Jasno je, da pri sklepanju trgovinskih pogodb niso bili dovolj upoštevani kmetje. To vidimo sedaj, ko se pri izpremenjenih denarnih razmerah cene uvoznim predmetom dvigajo, cena živini pa je — enako nizka.

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrtletno 9 Din.

NOVICE

Duhovniške vesti. Župnijo Sv. Vid p. Grobelnem je dobil g. kapelski župnik Leopold Kolenc. V Kapele pride za provizorja g. Ciril Poderžaj, kaplan v Ločah. Stalno je upokojen g. Franc Strmšek, kaplan v Dobovem pri Brežicah.

Električni tok je ubil dne 4. februarja v Mariboru v Jezdarski ulici 33letnega delavca Josipa Kavran.

Samomor z lizolom. Večjo količino lizola je izpila v Tkalski ulici v Mariboru mesarjeva žena Lojza Kalšekova in je umrla v silnih bolečinah. Vzrok samomora ni znan.

Kaj je s koruzo? Lani oktobra so že plačali naročniki cenejšo koruzo, da bi jim jo naj nabavil mariborski srezki kmetijski odbor. Šentpeterčani še danes niso prejeli koruze in morajo klati neopitane svinje. Če so bile deležne nekatere občine pravočasne dobave, zakaj pa druge doslej še sploh ne?

Tatvina telečjih kož. 12 svežih telečjih kož je bilo ukradenih iz zaklenjenega skladišča tovarne Halbärth v Mariboru.

Iz Drave so potegnili v Zg. Dupleku pod Mariborom truplo mariborske zasebnice Marije Vihar. Ni še ugotovljeno, ali gre za nesrečo ali prostovoljno smrt.

Če se vlomilca napijeta. V Guštajnu pri mostu čez Mežo stoji bolj na samem hiša trgovca Brundule, ki pa je že prazna nekaj časa. V tej hiši sta opazila dva fanta v noči luč in opozorila na njo orožnike. Orožniki so našli sprednja vrata zaklenjena, zadnja vlomljena. V sobi pa dva vlomilca, ki sta si bila privoščila steklenico likerja in sta bila pijana, da sta komaj stala. Orožniki so ugotovili, da sta bila nepovabljeni gosti neki Hodnik iz Vuzenice in neki Polc iz Bitnja pri Kranju, ki je bil pred vojno radi umora obsojen na dosmrtno ječo, med vojno pa pomiloščen. Oba prijeta sta imela natlačeno polne žepe in vsakojako vlomilsko orodje.

Nepričakovani obisk pred smrtjo. S Pohorja poročajo: Pri nas zdaj ne govorimo drugega, kakor o smrti skopuha. Storiša o njem je precej zanimiva. Skopuh in njegova žena sta živela v svoji hiši blizu 30 let. Otrok nista imela. Razen obrti je imel mož tudi gostilno in je veljal splošno za premožnega človeka. Posojal je tudi denar. Sam zase je živel silno skromno. Berače je odpravil že kar na pragu, češ: Kaj bom dal, ko sam nič nimam! Lansko leto je mu zbolela žena; mož jej dolgo ni hotel poklicati zdravnika, ker to stane denar. V posteljah nista imela prtov, spala sta na goli slami, žena je bilo celo brez srajce. Žena je umrla. Mož je tarnal: »S čim bom plačal zdravnika in mizarja (krsto), s čim fajmoštra in nosače?« Od same skrbi je še njega zgrabilo. Takoj po pogrebu žene so moža prevedeli. Po noči pa pridejo neznanci, odprejo in prebrskajo vse, pokradejo gotovino, odnesejo nekaj hranilnih knjižic, uničijo dolžna pisma, se nalokajo vina in najejo mesa ter izginejo. Drugi dan je pa

skopuh umrl. Še isti dan je bila v hiši tudi komisija, ki je ugotovila tatvino. Umrlega so pokopali. Nobeden od tistih »prijateljev«, ki so ga v noči obiskali, se ni udeležil pogreba. Pravijo, da je imel denarja okrog 500.000 Din. O tem skopem človeku se bo še dolgo govorilo, pa pisalo gotovo tudi. Glavno besedo bo imela sedaj sodnija, ki bo razmišljala, kam z lepim številom jurjev.

Podraženje železniških kart. Od dne 15. t. m. se uvede na železniške karte za vse razrede in vse vrste vlakov posebna doklada. Ta doklada bo znašala za vozne karte do 40 Din 1 Din, od 41 do 200 Din 2 Din, nad 200 pa 3 Din.

630 kg koruze ukradene. 1 vagon koruze za razdelitev revnejšim občinam v okolici Ptuja je došel na ptujski kolo-dvor. Pred razdelitvijo so pa vdrli neznanci v vagon in odnesli 630 kg koruze.

Pri podiranju drevja v gozdu v Jiršovcih je padlo drevo na mizarja Ivana Podgoršeka iz Brega pri Ptuj in mu zlomilo desno nogo.

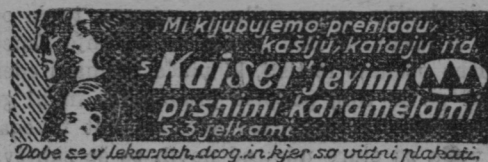
Žrtev avtomobilskega sunka. — Na Bregu pri Ptuj je zavozil z avtomobilom šofer Ivan Novak iz Čakovca od zadaj v hlapca Antona Krajnca iz Hajdine. Krajnca so prepeljali nezvestnega v bolnico.

Kazen za umor v spanju. Dne 20. dec. m. l. se je zgodil v Št. Lovrencu v Slo. goricah grd zločin. V Mostah so našli Toplakovi domačega hlapca Lovrenca Brumen na postelji vsega okrvavljenega in mrtvega. Brumen je imel 14 z nožem prizadetih ran in je bil napaden in zaklan v spanju. Orožništvo je kmalu izsledilo krivca krvavega dejanja in sicer sta zločince: 23letni hlapec Jakob Mergeduš in viničarski sin Anton Slana. Zaklani Brumen se je mudil zgoraj omenjenega dne na žganjekuhi pri posestnici Mariji Toplak. Kmalu sta prišla k Toplakovi tudi Brumenova sovražnika Mergeduš in Slana. Brumen je koj uganil, da bi lahko došlo do nevarnega spopada in se je na tistem vrnil domov ter legel k počitku v hlevu. Njegova sovražnika sta se splazila za njim ter ga obdelala z noži na smrt v spanju. Oba obtoženca sta dajala radi umora odgovor pred mariborskim senatom 1. februarja in je prejel vsak po 15 let ječe.

Radi požiga 8 mesecev strogega zapor. Dne 18. marca m. l. je izbruhnil nenadoma požar pri Janošu Bevku v Prosečki vasi pri Murski Soboti. Omenjenemu posestniku je pogorela šupa, 1000 kg živinske krme ter razno orodje. Škoda je bila tem občutnejša, ker pogorelec ni bil zavarovan. Benkova žena je videla koj po izbruhu ognja 53letnega posestnika Štefana Fujsa iz Prosečke vasi, kako je bežal v temo in prepeval o preljubem veselju. Tudi drugi so obtoženega videli v bližini požgane stavbe. Obtoženi je požig tajil, a ga je obsodilo mariborsko sodišče dne 1. februarja na 8 mesecev strogega zapor.

Jubilej zveste služkinje. V Konjicah v Prusovi hiši služi zvesto 40 let Terezija Črešnar s Št. Jungarte na Pohorju. Jubilatki naše čestitke!

S kuhinjskim nožem ga je sunil skozi srce. Iz Šmarja pri Jelšah smo pre-

jeli to-le žalostno vest: Dne 31. jan. je ob pol 9. uri zvečer dobesedno zaklal 20letni Cverlin Avguštin 22letnega M. Golčmana, sina rajnega uglednega župana Jurija Golčmana. Z dolgim kuhinjskim nožem zaboden je napravil še kakih 50 korakov in z besedo »Jezus« na ustih se je zgrudil in izdihnil. Sodna komisija je ugotovila pri obdukciji, da mu je nož prerezal srce skozi in skozi, torej neizogibna smrt. Pokopan je bil v soboto dopoldne ob velikanski udeležbi ljudstva, ki je s tem pokazalo, kako s studom v srcu obsoja take in podobne zločine. Dmači pevci so mu ob odprtem grobu zapeli žalostnko »Vigred se povrne«.

Težka nesreča železničarja. Dne 2. t. m. je težko ponesrečil na Zidanem mostu 62letni vlakovodja Ferdo Švenk. Hotel je skočiti na vlak, ko je ta bil že v teku. Na zamrznjenih tračnicah je Švenku spodrsnilo, je padel, kolo lokomotive mu je pritislilo levo nogo in mu jo je zmečkalo. V ljubljanski bolnici so odrezali Švenku poškodovano nogo nad kolenom.

Prostovoljna smrt vojnega invalida. V Brezovski gori pri Leskovcu na Krškem polju se je obesil na domo posestnik, oče in vojni invalid Jožef Kerin. V vojni je dobil strel v glavo in so se vedno bolj kazale posledice rane, ki je tirala moža v prostovoljno smrt.

Vlomljeno je bilo dne 4. februarja v noči v blejski hotel »Jekler«. Iz navrtane in razrezane železne blagajne so odnesli svedrovci 20 švicarskih frankov, nekaj šilingov in iz blagajne natakarice še 500 Din.

Smrtna nesreča. Dne 3. februarja na večer se je podal posestnik Jakob Rihar z Viča pri Ljubljani v bližnjo trgovino po tobak. Mož ni bilo več domov in so ga šli drugo jutro iskat. Našli so ga tik železniške proge mrtvega. Pokojni je postal žrtev nesreče. Imel je v suknji kuhinjski nož. Na povratku iz trgovine mu je spodrsnilo, padel je in nož se mu je zabodel v srce in je moral biti takoj mrtev.

Kako se izražajo slavni pevci in umetniki kot n. pr. Franc Lehar, Hansi Niese, skladatelj Kalman itd. o Kaiserjevih prsnih karamelah: Kaiserjeve prsne karamele teknejo izboru. Lehar, Wien 1932. — Vaše Kaiserjeve prsne karamele so izvrstne! Rahljajo in ovlažujejo, tako da se kmalu lahko govori o dobrem učinku. Priporočam jih najbolje. Hansi Niese 1932. — Rad Vam potrjujem, da so mi pri kašlju, hripavosti in kataru vedno pomagale Vaše Kaiserjeve prsne karamele. Komorni pevec A. Piccaver, Državna opera, Wien, in Viktor Fleming, tenor pri Radio Wien. — Slično in še pohvalnejše se je izrazilo še 44 slovitih umetnikov in pevcev.

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš. — Na naš poziv, naj se kmetje in vinogradniki spomnijo Kmetijske družbe pravočasno, so že mnogi vplačali po 30 Din, od kojih gre po dotedanjem običaju 25 Din za »Kmetovalca«, 5 Din pa za podružnico, da krije svoje stroške. Ti-le bržčas mislijo, da so s tem postali udje Kmetijske družbe. Stvar pa ni takšna, odkar

se je družba spremenila v zadrugo, to je od dne 1. januarja 1933. Pravi ud sedanje Kmet. družbe postane le tisti, ki plača najmanj eden delež po 10 Din, podpiše pristopnico in ki ga odbor Kmetijske družbe sprejme kot takega; to velja za stare ude; od novih se še zahteva 30 Din pristojbine. Delež in pristopnina se ne zahtevata takoj, ampak čaka na nje Kmetijska družba do konca letošnjega leta. Vrh tega je treba za podružnico vplačati 5 Din, teh pa naprej. List »Kmetovalec« je zdaj stvar za sebe; stane letno 25 Din. Lahko je kdo naročnik na list, ne pa ud družbe, lahko je kdo ud družbe brez lista, seveda je pa lahko vsak ud družbe tudi naročnik na list. Potemtakem opozarjamo one, ki so nam vplačali 30 Din, namreč 25 Din za »Kmetovalca« in 5 Din za podružnico, da če hočejo biti udje Kmetijske družbe in so že lani bili udje, dostavijo še vsaj 10 Din za en delež in podpišejo pristopnico, če pa so novi udje, plačajo še pristopnino. Ako ne marajo biti udje Kmetijske družbe, jim je pa prispevek za podružnico na razpolago.

Pomanjkljivosti kože kot solne pege, mozolje, gube, lišaje itd. bi se moralo zdraviti le samo s sredstvi, katera medicinsko učinkujejo. Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito lica in kože je brezpogojno zanesljiva. Za vnaprej poslanih 40 Din 2 lončka franko, po povzetju 10 Din več. Isto toliko stane Fellerjeva močna Elsa-pomada za rast las. Oboje se naroča pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž 341, Savska banovina.

Vrednost denarja. 1 švicarski frank je Din 14.50, 1 angleški funt Din 250.—, 1 francoski frank Din 3.—, 1 italijanska lira Din 3.85, 1 češka krona Din 2.25, 1 nemška marka D 17.—, 1 avstrijski šiling Din 9.25, 1 madžarski pengő Din 12.50, 1 bolgarski lev Din 0.55, 1 poljski zloty Din 8.40, 1 grška drahma Din 0.41, 1 holandski goldinar Din 30.—, 1 belgijski frank Din 9.— in 1 ameriški dolar Din 75.—.

*

Občina Devica Marija v Brezju.

Načrt novega občinskega zakona zahteva občine z najmanj 3000 prebivalci, da se jim omogoča dosega nalog, ki so v zakonu predvidene. Vsled tega naj bi se manjše občine združile, da dosežejo število najmanj 3000 prebivalcev. Pri

Ameriški kralj avtomobilov Henry Ford je zaprl vse svoje avornice. Na sliki vidimo centralo Fordovih podjetij v Detroitu.

tem pa bo potrebno, vpoštevati razmere vseh občin, da se njim, oziroma občanom ne oteži izvrševanje upravnih in osebnih poslov.

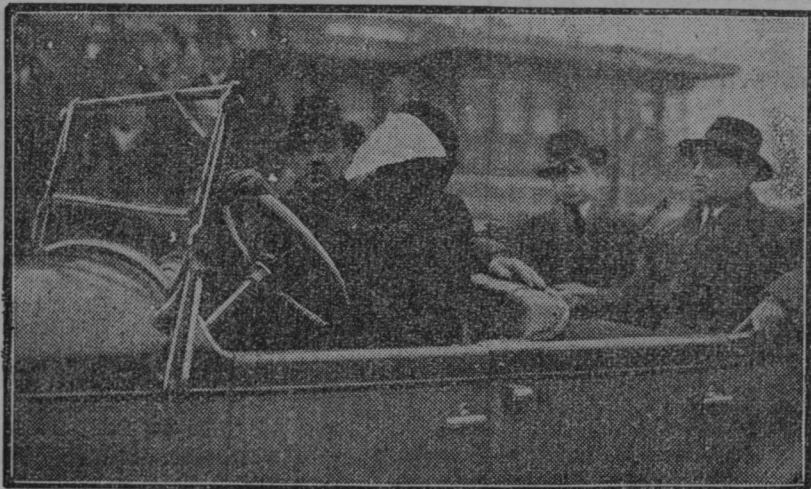
Za občine Zrkovce, Dolgoše in Sv. Miklavž, kakor tudi za Spodnje Pobrežje nastane vprašanje, kam in kako se združiti. Kakor se sliši, je občina Zrkovce za veliko občino Hoče, med tem ko želijo Dolgoše veliko občino Pobrežje. Ako se smatra za verjetno, da se priključijo Zgornje Pobrežje mestu Mariboru, vise Spodnje Pobrežje s povsem podeželskim značajem v zraku. Hoče so za Zrkovce in Dolgoše zelo daleč, pol ure do eno uro hoda, bila bi torej njih priključitev k Hočam neprimerna, ako se vpoštevata, da vsak občan večkrat pri županstvu itd. opravka. Bila bi pa za imenovane občine Zrkovce, Dolgoše, Sv. Miklavž in Spodnje Pobrežje druga in gotovo primernejša rešitev in sicer, ako bi se te občine združile v veliko občino Devica Marija v Brezju. Ta kraj, dosedaj del občine Zrkovce, tvori takorekoč krajevni centrum imenovanih 4 občin. Obdržala bi se z izjemo Spodn. Pobrežja tudi župnijska enotnost, ker

spadajo občine Zrkovce, Dolgoše in Sv. Miklavž k nadžupniji Hoče. Pri Devici Mariji v Brezju je večrazredna osnovna šola, katero posečajo otroci iz Zrkove in Dolgoš, tam je tudi največja podružnica hoške nadžupnije s prostorno, lepo cerkvijo, kjer se skoraj vsako nedeljo in praznik opravlja služba božja in h kateri prihaja tudi mnogo ljudstva iz Zgornjega Dupleka. Podružnica Device Marije v Brezju daje za bodočnost možnost, da se tam ustanovi nova župnija, kateri nameri gotovo ne bi nasprotovala cerkvena oblast.

Kakor nam znano, je že obstojal, in sicer od strani politične oblasti načrt, da se osnuje velika občina Devica Marija v Brezju, ki bi štela z imenovanimi dosedanjimi občinami približno 2000 prebivalcev. To pa čisto gotovo, ako bi se vzela v obzir priključitev Zgornjega Dupleka, ki teži cerkveno k Devici Mariji v Brezju.

R. P.

Napravi potovanje v Ameriko in v Afriko! To storiš, ako čitaš roman »Satan in Iškarijot«. Zahtevajo ponudbo v Cirilovi tiskarni v Mariboru!

Z zavezanimi očmi je šofiral v Berlinu šofer avtomobil na daljšo razdaljo in po raznih ulicah. — Desno: Pregnanega španskega kralja Alfonza pozdravi v Neapolju italijanski prestolonaslednik Umberto.

DRUŠTVENE VESTI

Mladini v preudarek.

(Dopis kmeta iz celjske okolice.)

Škof Slomšek je rekel: »Kakršni so ljudje, takšni so časi.« Če te besede nekoliko premislimo, moramo priznati, da je imel naš veliki ljudski vzgojitelj prav. Če pogledamo, kar nas je bolj starih, v našo detinsko dobo, so bili tudi takrat slabi časi. Kmetijski pridelki so bili poceni nič manj kakor dandanes, razloček je bil v tem, da je takrat kmet tudi poceni kupil, kar je rabil. Toda takrat je kmečki človek manj kupoval, užival je to, kar je pridelal doma in oblačil se je v domači izdelek. Slomšek je zapel pesem, da tisto dekle kaj velja, ki obleko vso domačo ima. Kaj bi ta veliki mož, ki je priporočal skromnost in ponižnost, danes rekel, če bi prišel med nas! Naj malo opišem razmere. Mimo mene pride nedavno mala deklica, borno oblečena. »Kaj pa neseš?« je vprašam. — »Četrť kile soli.« — »Zakaj pa tako malo?« — »Mama nimajo za več denarja.« — V nedeljo potem pa srečam njeno starejšo sestro z bubi-frizuro, v šimi-čevljih, svilenih nogavicah, gosposkem kožuhu in rokavicah, dasi še ni bilo mrzlo. Skoro bi ne bil verjel svojim očem, taka razkošnost v obleki, pri hiši pa tako pomanjkanje. Še ni dolgo tega, kar je neki kmetijski fant, ki je prevzel posestvo, vprašal uglednega moža iz bolj oddaljenega kraja, ali bi mu mogel nasvetovati primerno nevesto. »Saj boš v domačem kraju našel kaj primernega«, meni ta kmet. Kmetijski fant odgovori: »Jaz bi rad preprosto kmetisko dekle, tukaj so pa same gosposke.« To niso nikake bajke, temveč so resnična dejstva. Tako daleč je že prišlo, da bi skoro morali neveste uvažati iz tistih krajev, ki jih še ni dosegel val današnje nečimernosti. Če se primeri, da pride tako kmetisko-gosposko dekle v preprosto hišo kot gospodinja, je dostikrat nevarnost, da se omaje tudi takšna hiša, ki je prej bila trdna. Le skromnost, pridnost in varčnost bo prinesla v naše hiše in družine zopet srečo in blagoslov. Kot star mož sem zapisal te besede

mladini v preudarek. Moj namen je dober: dobro mladine in dobro naših kmetijskih družin. Mladini, osobito še ženski mladini, svetujem pravo izobrazbo. Naj dekleta pristopijo in delujejo v krščanskih prosvetnih društvih in zvezah za mladino, ki polagajo glavno važnost ne na lepotičenje telesa, temveč na izobrazbo razuma in vzgojo srca.

===

arja, popoldne takoj po večernicah, zanimivo Vombergerjevo igro »Voda«. Vstopnina nizka. Pridite, prijatelji poštene zabave!

Marija Snežna. Da bo naše Prosvetno društvo v teh zimskih mesecih poživilo svoje delovanje, zato vprizori v nedeljo dne 12. t. m. popoldne ob treh kar zaporedoma dve veseligrigi s petjem in sicer: »Kaznovana nečimernost« ter »Dr. Vsezna! in njegov sluga Štipko

Berlinski fotografi se pripravljajo, da fotografirajo Hitlerjevo vlado.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Voda, voda, božji dar . . . tako poje zaključna pesem igre »Voda«, ki jo vprizori kmetisko bralno društvo na predpusno nedeljo dne 19. februarja ob 3. uri popoldne v Društvenem domu. Igra je čisto posebne vrste, zelo živahna in polna veselega razpoloženja ter vsebuje tudi petje. Ker je ta igra še nova in na Pohorju ne igrana, bo gotovo zanimala vsakogar, da si jo bo sigurno ogledal. Za naše razmere zelo primerna.

Sv. Ana v Slov. goricah. Naše katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 19. febru-

tiček. Domačini in sosedje, posebno pa prijatelji smeja in poštene zabave vljudno povabljeni!

Sv. Boltenk pri Središču. V nedeljo dne 12. februarja priredi v šoli popoldne po večernicah dramski odsek Katoliškega prosvetnega društva Finžgarjevega »Divjega lovca« v 4 dejanjih. Prijatelji poštene zabave vljudno povabljeni!

Fram. Dne 22. januarja je imelo Izobraževalno društvo svoj občni zbor. Odborniki so poročali o delovanju društva, ki ima že nad

Iz lovskih krogov.

Prijazno je sedelo nekega zimskega večera več lovcev okoli tople peči pri kupici dobre vinske kapljice, in so svoje strahovite dogodke pripovedovali.

Naposled se oglasi tudi trgovec, rekoč:

»Gospodje, dovolite mi, da tudi jaz povem, kaj se mi je zgodilo: Napravili smo enkrat lov na dvojico medvedov v planinah. Za nekaj časa sem jaz zgrešil družbo in sem sam ostal. Ko dalje korakam, pridem do prepa-
da, preko katerega je podrtó drevo brv delalo. V tistem trenutku zaslišim za sabo rjuti medveda in naravnost proti meni kobacati. Ko vidim, da ni druge

Pavel Keller:

5. nadaljevanje.

„Skrivnostni studenec“

Roman.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Ema je pripovedovala, da stara Golobovka na vsak način hoče vode iz Colnarjevega studenca.

»In ji je nočeš prinesiti?«

»Le počakala bom . . . da . . . Karel odide; potem bom povprašala njegovo mater, če smem zajeti vode iz studenca.«

»Ali se bojiš Karla?«

»Bojim ne, toda . . . toda . . .«

»Toda plašna si! Da, da, to se dogaja takole okrog sedemnajstih let!«

Smejal se je tiho in dobrohotno.

Pred vrati domače hiše sta stala mati in Karel. Čakala sta.

»Je še čas,« jima je zaklical učitelj.

»Da,« je rekel, ko sta prišla bliže, »srečal

sem bil našo gospodično Emo. Dobra dušica je vso noč prebedela pri revmatični Golobovki.

Emo je oblila rdečica; ni ji bilo prav, da je učitelj izblebetal to stvar tukaj. Colnarica je prisrčno pozdravila deklico, toliko, da ji ni poljubila roke.

»Kakor rajnica mati! V kratkem moram k gospodu očetu in se mu zahvaliti za prav veliko dobroto.«

Ema jo je začudeno pogledala, vprašala pa ni ničesar. Karel in učitelj sta vedela, da se hoče mati zahvaliti zato, ker je gospod s Kolovca na vprašanje o krivdi odgovoril porotnikom z »ne«.

»Gospodična bi rada povprašala zaradi studenčnice. Stara Golobovka si je silno želi.

»Studenčnico?« je vzkliknil Karel, se okrenil in skočil nazaj v hišo. Hišni zvonček je zavreščal, tako burno je odprl vrata.

»Temu se pa mudi,« se je smejal učitelj, »kakor ogenj!« Medel nasmeh je spreletel tudi blede obraz materin.

»Včasih je še kakor velik dečak. Všeč mi je to.«

70 članov in ki je v minulemu letu obnovilo svojo knjižnico. Dvakrat je prišel predavati g. profesor dr. Jeraj. Fantje so si v okviru društva ustanovili svoj krožek in bodo še ta mesec slovesno obhajali obletnico. Dekleta pa hočejo imeti Dekliško zvezo. Fantje so priredili že več iger; napravili so si v Kopivniku skakalnico, če bo še snega, bodo framski fantje prihodnjo zimo mariborske smučkarje kar na korajžo vabili.

Prosvetno društvo v Ptuj. V nedeljo dne 12. februarja bo predaval v mestnem gledališču v Ptuj pisatelj F. S. Finžgar. Začetek ob treh popoldne. Pridite polnoštevilno!

Ptujška gora. Igra »Tri sestre« se je prav lepo obnesla. Igralci so svoje vloge dobro podali. Sedaj pa študiramo igro »Roka božja«, katero bomo v najkrajšem času vprizorili. — Člani društva, pridite si po knjige, imamo že precej novih knjig od Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, pa še več bomo naročili, le po njih! Krščanske knjige in časopise v vsako hišo!

Ljubno ob Savinji. Občni zbor Prosvetnega društva se je vršil dne 2. februarja. Vodstvo društva se je tokrat izročilo mnogoč. g. dekanu Jožefu Krančič. Občnega zbora se je udeležil tudi g. srezki načelnik Kandrič.

Gornjigrad. V četrtek dne 2. februarja se je vršil občni zbor Katoliškega prosvetnega društva in sicer ob tako častnem številu, kakršnega še v Gornjemgradu nismo videli. V žetaki polno dvorano so še vedno nanovo prihajali ljudje vseh slojev, tako da je bil napolnjen sleherni kotiček. Otvoril je občni zbor predsednik društva g. Jamnik, ki se je prisrčno zahvalil vsemu občinstvu, ki je prišlo v tako častnem številu in celo iz drugih župnij, kakor iz Bočne in Noveštife. Kakor je razvidno iz poročil odbornikov, je društvo preteklo leto delovalo zelo živahno, vendar pa je želeli še večje živahnosti, posebno še za fantovske ter dekliške sestanke. Izvoljen je bil večinoma stari odbor z nekaterimi spremembami, ki je obljubil, da bo delal za prosveto mladine tudi v naprej, kolikor mu bodo dopuščale razmere. Sklenilo se je tudi, da se pošlje pozdravna brožavka našemu bivšemu, tako priljubljenemu predsedniku g. sodniku A. Rantu v Sinj ter bivši tajnici gđ. Julki Kresnik, sedaj v Ljubljani. Sledili sta nato dve burki, ki so ju vprizorili fantje tako, da se je lahko vsak pošteno nasmejal.

zori fantje tako, da se je lahko vsak pošteno nasmejal.

Kokarje. Tudi pri nas je postalo društveno delovanje in gibanje zopet bolj živahno. Na novega leta dan so priredili naši fantje in dekleta »retresljivo igro« »Čez deset let« in na malopustno nedeljo dne 19. februarja nas pa hočejo razveseliti z Vombergarjevo »Vodo«. Da ne spimo zimskega spanja, gre poleg nekaterih najlepša zahvala g. Fr. Flerétu kot ustanovitelju in predsedniku Katoliškega prosvetnega društva. Knjižnica, ki je bila do sedaj v neki zasebni hiši, se je premestila v društveno dvorano, kjer bo do knjig lažji dostop. K našemu društvu je pristopilo več novih članov. Upoštevati moramo, da so naši fantje in dekleta v tem oziru prepuščeni samo svojim kmečkim močem in da zato zahteva to delovanje toliko več požrtvovalnosti. Poplačajmo ga s tem, da se v obilnem številu udeležimo njihovih prireditev!

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. V nedeljo dne 22. januarja je vprizorilo naše Prosvetno društvo dramo »Kaj«, ki je prav povoljno uspela. Nastopil je tudi fantovski pevski zbor, pod vodstvom Ivana Časl. Udeležba je bila dobra; posebno so se izkazali naši sosedi iz Gornjegrada. — Da bo v društvu nekaj predpustne zabave, zato priredimo v nedeljo dne 12. februarja Golarjevo šaloigro v treh dejanjih »Dve nevesti«. — Člane društva ob enem prosimo, da plačajo članarino za tekoče leto in pridobivajo še nove ude. 105 nas je bilo lani v članjenih, letos nas mora biti več! — V nedeljo dne 29. januarja je imel naš fantovski krožek svoj občni zbor, na katerem je bil izvoljen nov odbor, ki bo gotovo zastavil svoje moči za prosopeh v sedanjih časih tako potrebne fantovske organizacije. — V samostanski cerkvi v Nazarjih je bil v ponedeljek dne 30. januarja poročen član našega društva ter navdušen pevec, mizar Maks Poličnik z Marico Dobrovc iz ugledne Žlaborske družine v Nazarjih. Nevesta je bila načelnica bivšega nazarskega orliškega krožka. Obilo sreče!

Sv. Vid pri Planini. Novo življenje je zavelo letos v našem prosvetnem društvu. Začeli so se redno vsakih 14 dni sestanki, na katerih predavajo društveni člani sami. Za društvo vlada precejšnje zanimanje. Je to dokaz, da je šentvidska mladina zavedna, pošena in na

pravem potu. Želeli je le, da bi se vsa mladina šentvidska vpisala v Prosvetno društvo, ker veliko jih je še, ki bi bili dostopni za dobro stvar, pa še stojijo za sedaj ob strani. Mladina! Za tebe in za tvojo boljšo bodočnost je Prosvetno društvo. Ne zavrzi prilike, ki se ti v mladosti nudi: pridobiti si potrebno znanje, gospodarsko kakor tudi splošno. Ne zmenite se za prazne marnje nekaterih ljudi, če kaj zabavljajo proti društvu in proti društvemu domu; saj s tem si dajo dovolj jasno spričevalo, kam spadajo s takšnim mišljenjem. V polni meri že tudi danes veljajo besede nepozabnega Slomška: »Drevo, ki se ne požlahtni, nikdar dobrega sadu rodilo ne bo ter vedno le malovredna lesnika ostane«, in »Le bistri mo si glave, ne dremajmo zaspani, drugim rodovom prodani«. Kakor bežen sen hite leta in kmalu bo cvetoča pomlad našega življenja minila; zato pa ne tratimo sedaj tega dragocenega časa z lahkomišelnim in brezskrbnim življenjem, ker prišel bo čas preje ali pozneje, ko se bomo za to bridko kesali. Fant ali dekle, ki mu je mar izobrazbe in je vneta za društveno življenje, se ne bo ustrašilo slabega vremena in vsake snežinke, da bi ne prišla v naš društveni dom k sestankom. Končno se mi še zdi potrebno nekaj omeniti radi govorov, oz. predavanj. Nekdo je predlagal, češ, da kdor govori, naj od srca pove in ne kaj takega, kar bi kje čital. K temu si usojam pripomniti: Saj je vendar jasno, da vsak, ki misli govoriti, si prizadeva, da bi zbranim od srca govoril, ker le beseda, ki od srca pride, tudi k srcu gre. In če se morda začetniku, ki prvič nastopi, to docela ne posreči, je pač krivo temu to, ker mu besede tečejo enolično. Kdor nastopi prvič, posveča svojo pažnjo predvsem temu, da sredi govora ne obliči, in zato tudi nima glas tiste barvitosti, ki bi jo moral imeti. Tega je tudi kriv neki neprijetni občutek, kateremu pravijo »govorniška mrzlica«. Barvitost glasu si pač bo vsak pridobil sčasoma in nikdo ne more zahtevati, da bi bil »govornik« že pri svojem »kristnem govoru« vsestransko dovršen. Ako bi pa nihče nič ne čital, kako si bo pa pridobil potem besedni zaklad? Naj bo pa naprej v naši župniji vedno živahno prosvetno življenje, naj bi se vsa mladina zbirala okrog našega Prosvetnega društva, kajti to društvo je središče umskega razvoja in srčne izobrazbe.

Deklica je rekla: »Meni pa je mučno!«

Karel se je vrnil. Iz vrčev se je kadilo.

»Tako — in sedaj se popeljimo vsi k stari Golobovki; saj je le malo ovinka in do vlaka imamo še dosti časa.«

Emo so primorali v voz. Za njo sta sedela učitelj in Karel in naložili so tudi vrče z vodo. Ta kmetijski voz je bil širok in dolg, da so imeli vsi dovolj prostora v njem.

»Zbogom, mati!«

Ni je poljubil več; sramoval se je sedaj pred deklico. Segel ji je le v roko. Mati ni rekla ničesar, ni mogla reči ničesar. Hlapec je pognal konje in vozil počasi, da bi se ne razlila voda v vrčih. Sprva nobeden ni izpregovoril besede. Učitelj bi se bil moral vnesti med mlada dva, pa ni hotel. Sedel je rajši k oknu. Tako sta sedela Karel in Ema tesno drug pri drugem. Oba sta bila zelo rdeča, oba sta strmo gledala pred se. Malo pred hišo stare bolnice je Ema hlastno vprašala:

»Ali prideš kaj na počitnice?«

»Dvakrat v letu, poleti in o božiču.«

Tedaj je voz obstal. Hlapec je nesel vodo v hišo. Ema je segla Karlu v roko. Roka je bila vlažna, tudi Karlova je bila potna. Ali je bila temu vzrok para iz studenčnice, ali pa je bilo kaj drugega?

»Želim, da bi ti dobro šlo,« je stisnila Ema skozi zobe.

Tedaj se je tudi Karel opogumil in odgovoril:

»Poslal ti bom razglednico.«

»Da,« je rekla deklica in izginila v hiši. —

Nato so se odpeljali iz vasi. Vozili so se mimo Blažunove gostilne »Pri lipi« proti mestu, proti kolodvoru. Še enkrat so ga pozdravljale skozi okno ljube domače gore. Karel jih je gledal z žalostnimi očmi. Mlado srce mu je bilo prepolno ljubezni in bridkega slovesa. Tedaj je nenadoma zakrila megla gore; stari znanci njegovih mladih dni so izginili, kakor je bila izginila tudi Ema.

Izpregovoril je zopet učitelj:

pomoči, vzamem puško v v roko in nož med zobe in začnem po delu urno na nasprotno stran plaziti. Komaj sem na sredini, zareži mi z nasprotni strani jezna medvedka naproti. Pred menoj medved, za menoj medvedka, pod menoj pa globoko brezdno, me tako pretrese, da mi puška odpade in v prepad zleti. Začnem prijatelje na pomoč klicati in ko odprem usta, odpade mi še nož v brezdno. Zdaj sem bil v takem položaju čisto sam brez orožja med dvema sovražnikoma.«

Trgovca se oddahne in izpije kupico vina. Lovci vsi ostrme in nihče si ne upa besedi-ce ziniti, da ne bi pri-

Starost in delazmožnost.

Splošno naziranje veli, da človek v visoki starosti ni sposoben ustvarjalnega dela. To je zmotna, kakor hočemo dokazati z več primeri iz človeške zgodovine.

Hindenburg, nemški državni predsednik, je pravkar dopolnil 85. leto in je še čvrst pri najbolj odgovornem delu. Masaryk, čehoslovanski državni predsednik, šteje 83 let in jaha še vsak dan svojega belca. Državni kancelar Marije Terezije Kaunitz je šel z 81. letom iz službe, a ne zaradi tega, ker bi bil že nesposoben za delo, temveč zavoljo tega, ker ni soglašal s politiko cesarja Franca. Franklin je bil od svojega 81. leta do smrti središče ameriške ustavotvorne skupščine, Wellington je še po 80. letu odločil s svojim svetom o najtežjih vprašanjih britske vojske, Gothe (nemški pesnik) je bil še s 83. letom čil stvaritelj. Katon (Rimljan) starejši se je z 80. letom pričel učiti grščine. Max Liebermann slika s 85. letom. Voltaire (Francoz) je napisal svojo zadnjo žaligro s 84. letom, a potem še nešteto drugih del. Goldoni je s 86. letom pričel pisati francoske šaloigre, Carlyle je bil borben do svoje smrti v 86. letu, Mom-

sen je napisal Rimsko državno pravo z 82. letom, potem še »Monumenta Germaniae«. Clemenceau (francoski državnik) je kazal še z 88. letom svojim nasprotnikom zobe, v isti starostni dobi je bil Auber še ravnatelj pariškega konservatorija.

Gladstonu je bilo 89 let, ko je še rohnel proti Turkom, japonski slikar Kokuzaj in Adolf v. Menzel sta slikala še z 90. letom.

Michelangelu je bilo 89 let, ko je še vodil gradnjo cerkve sv. Petra, Aleksander v. Humboldt je imel 90 let, ko je še delal na svojem Kozmosu, Sofokles (starogrški pisatelj) je z 80. letom spisal Ojdisa, da dokaže svojo duševno čilost sinovom, ki so ga hoteli dati pod varstvo; Thomas Hobbes je pričel s 86. letom svojega Behemotha in ga je dovršil pet let pozneje.

Kardinal Fleury je ostavil z 88. letom državno krmilo, pesnik Huyghens je umrl 91leten kot tajnik oranijskega princa, Ranke je pričel s 85. letom svojo Svetovno zgodovino in jo je pisal 6 let. Cesarica Evgenija je s 94. letom uganjala politiko, dož Dondolo s 97. letom. Tizian (italijanski slikar) je s 97. letom slikal zaobljubljeno sliko Bitka pri Lepantu in potem še celo vrsto del.

tam mila zima in da je celi december sijalo ljubo sonce. Resnici na ljubo rečemo in pišemo, da tukaj pri nas je v resnici bolj tiha, žalostna in klaverna zima. Božjega solnca že nismo videli od 4. decembra t. l. pa do 8. januarja t. l. in od 9. januarja pa do danes, ko to pišem tudi ne. V letu 1932 je bilo pri nas rojenih 45, umrlo pa jih je 36, poročeni so bili 3 pari. Vsled hude denarne krize se pri nas slabo ženijo, nikdo se ne upa na porgo ženiti, tudi smrti se strašno hudo bojimo, ker nikdo bi nas ne bi rad na porgo pokopal. Le samo tisti nič ne odlagajo, kateri se imajo naroditi, ti ne gledajo na krizo, pridejo takorekoč brez vsakega cvenka in bankovca na svet. Za sv. birmo, ki bo pri nas dne 9. maja t. l., se že vse z velikim zanimanjem skrbno pripravlja. Dekleta že skrbno zbirajo prispevke za kinčanje, birmanci si že morajo prositi botre.

Fram. Dne 1. februarja je umrla 71letna vdova Elizabeta Bratuša. Veliko ljudi se je udeležilo lepega pogreba verne in skrbne matere, ki naj v miru počiva! Potrti rodbini naše sožalje!

Marenberg. Pomenimo se danes o važnejših dogodkih preteklega meseca v naši fari: Sejem je bil samo eden. Na ta sejem, ki mu pravijo »na jaštang« in je vedno tretji pondeljek po novem letu, je bilo prignano okrog 20 glav živine. Še bolj slabo je bilo povpraševanje in še slabša kupčija. Znamenje slabih časov, ki tlačijo predvsem našega kmeta. — Smrt je nekaj časa pobirala na pobočjih med šmartinsko in šentjanževsko cerkvijo. Pri g. Hedlu, p. d. Štokheierju, je starostna oslabelelost vzela 74-letnega Janeza Germuta, ki je 30 let služil pri tej hiši. Na oslabelelost srca je izdihnil pri g. Mravljaku, p. d. Kozjeku, 74letni Ignac Jakopin, prevžitkar in vdovec. Na boleznih ledvic in jeter je umrl posestnik g. Kuhelnik, p. d. Sušnik, in sicer v mariborski bolnici, kamor so ga en dan prej zapeljali. Iz tega dela pa je smrt v slovo za pretekli mesec pogledala proti Sv. Trem kraljem. Tu je pri Pečalerju na pljučnici umrl 27letni domači sin Franc Derčaj. — Kakor je bil samo eden sejem, tako je bila pretekli mesec tudi samo ena poroka. Ženin je prišel po svojo nevesto iz Belgije v Marenberg. Piše se Ernest Dornik, po poklicu pa je rudar. Za ženo je vzel Antonijo Rupnik, zasebnico v trgu. Za priči sta bila gg. Štefan

Svečina. Na gostiji Antona Kozjek in Štefike Mayer so veseli gostje zložili 90 Din za katoliške misijone v Afriki. Bog povrni!

Sv. Marjeta ob Pesnici. Redki so jubileji, kakor smo ga na tako veličasten način proslavili v nedeljo dne 22. januarja v prijazni Grušovi. Obhajali smo 71letnico nam nadvse ljubljenega in dragega posestnika, cerkvenega ključarja ter bivšega dolgoletnega župana v Grušovi, sivolasega starčka očeta Vinc. Verlič. Zvonko je odmevala slovenska narodna pesem v noč, ob toli slovesni podoknici, ki mu jo je iz največje naklonjenosti in hvaležnosti prire-

dil s pomočjo požrtvovalnih in uglednih domačih sinov marješki cerkveni pevski zbor pod spretnim vodstvom svojega organista ter njegovega brata konservatorista g. Gustina Rakuša. Nad vse ganljiv je pa bil pač prizor, ko je v krogu sorodnikov, vrlih sinov in hčer si ob izbranem govoru g. konservatorista ter znani napitnici »En starček je živel«, bolešno utrlil z velo roko vročo si solzo, pač solzo tihe prošnje, s pesnikom želeč: »Bog oče nebeški glej, še ta kozarček zdaj in hvalo bom vekomaj, vekomaj pel! Mi pa, ki Te ljubimo, Ti kličemo: »Vincenc, ne samo še ta kozarček sreče, marveč še tisoč in tisoč!« — Tvoji Marječani.

Sv. Andraž v Slov. goricah. Čudimo se, ko beremo dopis v »Slovenskem gospodarju« od Sv. Jerneja nad Auto z dne 25. m. m., kako je

povedovalca zmotil. A naposled se vendar le eden oglasi:

»Kaj pa se Vam je potem zgodilo?«

»Kaj? Požrla sta me medveda do zadnje kosti«, pravi nato trgovec.

Nastane velika tiho-ta. Vsak si je svoje mislil. Od tistega večera so si lovci svoje dogod-bice le še tedaj pripovedovali, kadar so bili sami med seboj.

Veličina vsemirja.

Slavni prof. Einstein je izračunal, da meri vsemir 500 milijard svetlobnih let. Kaj pa je svetlobno leto? To je daljava, ki jo napravi svetloba katerekoli zvezde v 1 letu. Da dospe svetlobni ža-

»Karel, vse se bo še preobrnilo na dobro. Mislim, da bo tudi Ema imela pri tem svoje prste vmes.«

»Ema?«

»Da, Ema. Ali ni ljubka in dobra?«

»Da,« je rekel Karel, »ljubka in dobra — in — in tako lepa!«

In nenadoma je začel jokati. Učitelj se sprva ni genil, pustil je, da je fant jokal. Nato pa ga je sunil s komolcem in rekel:

»Karel, v mestu sva, skoraj bova na kolo-dvoru. Obriši si oči in bodi veder, zaradi ljudi.«

Večer pred svetim Andrejem.

Oče Blažun, gostilničar »Pri lipi« ob cesti, je bil pravičen mož. V nedeljo je vrgel v cerkvi pri darovanju kar pet dinarjev na krožnik. To je bilo nekaj tako neznanskega, da se kaj takega daleč okrog ni pripetilo. In skopi mesar Debeljak je trdil, da pride Blažun v čast božjo še na nič; njemu samemu bi kaj takega nikoli ne padlo v glavo, ker se tiče denarja, je dejal, človek ne sme preveč razvaditi ljubega Boga.

Pismonošu, ki je napravil dolgo pot do samotne gostilne, je poklonil Blažun kozarček, v katerem je bilo polovico rženega žganja, polovico pa vode. To pijačo je imenoval Blažun »brizganec«. Samo rženo žganje, je dejal, ni zdravo, ker udari preveč na obisti. Iz te skrbi je gostil s to pijačo vse svoje goste. Njegovi »rženki« pa poznavalci in sladkosnedeži niso prisojali velike cene. Marsikdo jo je pljunil iz ust in zaklel.

Ob delavnikih v gostilni ni bilo skoraj nič življenja. Vse vrste vozovi so vozili mimo hiše dalje; kočijaži in šoferji so zavili rajši k »Upanju« doli v vasi, k tisti »umazani konkurenci«, kakor je rekel oče Blažun. Vsaka konkurenca na svetu pa je umazana, to ve vsak, in tudi oče Blažun je vedel to.

Tudi podkupiti se oče Blažun ni dal. Ko se je do 52 let stara devica Marta zaljubila vanj in mu za 65. rojstni dan poklonila žametasto čepico, ki jo je sama vezla, je oče Blažun čepico sicer vzel, stare device pa ni maral vzeti. Tako nepodkupljiv je bil. — —

Bilo je konec novembra. Zgodnja zima je

Bremec, krojač, in Josip Šega, tuk. pismonoša. Precejšnje število ubogih je bilo preteklo nedeljo obdarovanih v župnijskem uradu, ker se je razdelil čisti dobiček igre »Za srečo v nesrečo«, ki jo je tukajšnje prosvetno društvo priredilo na Štefanovo.

Ljubi France, ker ti usoda ni dovolila, da bi počival na domači zemljici, naj ti bo lahka tuja!

Žetale. Večje in manjše posestnike, kakor tudi male obrtnike pritiskajo sedanje težke gospodarske razmere ter jih pretijo uničiti, V

kot orehi, ter nam občutno škodo napravila, zlasti na sadju, ki zbog udarcev ni bilo po dve tretjini za prodaj. Zadela je celo Nadolsko, večji del kočičke in pol dobrinske občine. Zaprošili smo, naj se nam vsaj davek odpiše, a se je v celoti izterjeval, kakor v dobri letini.

Veržej. V petek dne 27. m. m. nas je še mnogo v postelji prestrašilo zvonjenje plat zvona: poziv na pomoč! Pogled jemajoča, žareča zarja nam je pojasnila, da imamo v trgu požar. V naglici smo nase pometali obleko ter bežali na kraj nesreče, kjer smo opazili, da so ognjeni zublji, liki visoko se vzpenjajoči ognjeni stebri, uničujoče objemali škedenj tukajšn. posestnika Ivana Bunderl. Gasilci iz Veržeja so bili s svojo brizgalno hitro na mestu nesreče, vendar jih je pri reševalnih delih oviral hud mrz in pomanjkanje vode. Po dolgem trudu smo končno dobili vodo po odvodnih ceveh, a delo je postalo brezuspešno, ker so bile cevi na mnogih mestih preluknjane in se je voda porazgubila, predno je dosegla svoj namen. Tako so ljudje, ki so prišli z dobro voljo pomagat svojemu bližnjemu, rešiti, kar se rešiti da, morali mirno gledati, kako je pogubonosni ognjeni element nadaljeval svoje uničujoče delo. Nesrečni družini ni pogorel samo škedenj, ampak vsa slama in skoraj vso gospodarsko orodje. Škoda je tem večja, ker je bilo poslopje zavarovano komaj za 5000 Din., slama in drugo pa sploh ni bilo zavarovano. Obračamo se na dobre ljudi in usmiljena srca s prošnjo, naj nesrečni družini, ki je imela za nesrečnike vedno odprto roko, pomagajo posebno s krmo, katero je požar po večini uničil.

Sv. Jernej pri Ločah. Smrt je šla dne 24. m. m. skozi Zgornje Laže in vzela s seboj blagega moža, posestnika Alojza Strmšeka v 67. letu njegove starosti. Bridko je zadela s tem ne le samo njegovo družino, kateri je bil dober in skrben oče, ampak tudi občino Laže in celo faro. Občina je zgubila ž njim modrega in vestnega župana, ki je skozi dolgih 29 let, razen kratkega presledka, vodil občinske posle v splošno zadovoljnost; župnija pa zvestega cerkvenega ključarja. Dovolj tega moža označimo, ako rečemo: krščanski mož, vedno zaveden Slovenec, kremenit značaj, poštenjak skoz in skoz. Na njegovi zadnji poti ga je spremljalo obilo ljudstva od blizu in daleč, kar pač pričuje, da je bil splošno priljubljen in zelo

Pri nas zima — pri piramidah v Egiptu vročina.

Mala Nedelja. V nedeljo dne 29. januarja je prišla iz Graza žalostna novica, da je v tamk. deželni bolnišnici umrl naš nad vse ljubljenci Franc Kokl iz Moravec. Rajni se je podvrgel ustni operaciji, katera pa ni uspela, ker je nastopilo že poprej zastrupljenje. Vsi ga bomo težko pogrešali: žena, starši, katerim je bil edina podpora na stare dni. Saj je bil namenjen za bodočega gospodarja. Tudi naše Slomškovo prosvetno društvo žaluje za njim. Rad je sodeloval pri društvu. Kornijevski zbor je dobil veliko vrzel, kjer je rajni sodeloval z velikimi veseljem. Na Svečnico smo ga položili k večnemu počitku na graškem pokopališču.

tem je tudi vzrok, da se samski fantje in dekleta ne oglašajo, da hočejo samski stan zameniti z zakonskim. Če se tu in tam vendar kdo tega domisli, je prvo in glavno vprašanje: koliko jurjev bo ta imela, odnosno imel. Nekdaj pa se je oziralo na čednosti in dušno lepoto osebe, ki bi naj bila tovariš, in sicer najboljši in najbližji tovariš v življenju. Pri nas so prilike še posebno težke. Že predlanskim je nam hribovcem suša povzročila občutno škodo, osobito krompirja ni bilo skoro nič v količkah višjih in solčnih legah, otave ni bilo nič, pa tudi koruza, fižol in svinjska reja so hudo trpele. Obiskala nas je še toča, debela

pokrila griče in rebra. Oče Blažun se je okoristil s to ugodno okoliščino. Za večer pred sv. Andrejem je napovedal v časopisih »vlivanje svinca s plesom«. Gostilna je bila nabito polna. Zvonkljaje so prihajale sani. Smučarji so se gnetli v gostilno, nekdo je, oblečen v harlekina, pripeljal svojo dekle na otroških sankah, drugi je prišel preoblečen v medveda, nekdo pa je prijezdil celo na kravi. Tri ure je rabil, da je prejezdil štiri kilometre. Ljudje so se mu smejali. Oče Blažun je svečanost zavlekel. Rekel je, da se sme vršiti vlivanje svinca le med polnočjo in eno, sicer čarovnije nimajo haska.

O polnoči so pogasili vse luči, kar je bilo posebno zaljublencem všeč. Nato je na mizi sredi sobe strahotno vzplamtel moder plamen. Na mizi je stal gorilnik na špirit. Oče Blažun je prodajal majhne papirnate ovojčke z napisom »Pogled v bodočnost«. Samo dinar je veljal ovojček. V njem pa je bil košček svinca. Sijajna kupčija! Ob desetih so bila vsa ta usodna pisma že porazprodana. Točno ob dvanajstih je stopil nekdo k mizi, položil svoj košček svinca v žlico, držal

žlico nad modrim plamenom, dokler se svinec ni raztopil, nato pa izlil tekočino v posodo, ki je bila nalita z mrzlo vodo. Živahno je zasvistelo. Takoj je oče Blažun vzel strdeli svinec, ki lahko dobi najrazličnejše oblike, iz vode in rekel: »Raztolmačite si svojo usodo sami, ali pa pojdite k mediju.« Medij je prerokoval večinoma le dobro. Ko je prišel h mizi harlekin s svojim dekletom, je rekla prerokinja, da ima njegov svinec podobo krste, dekletov pa podobo ciprese na pokopališču. In ko je prišel s svojim svincom kmet Medven, je prerokinja s srepim pogledom rekla, da je v svinču veliko čudnih reči, na koncu pa da stoje vislice.

Tudi tej razlagi so se vsi prešerno smejali.

Drugo jutro so našli vozniki harlekina in njegovo dekle mrtva na cesti. Na poti domov sta bila v snežnem metežu zmrznila.

Oče Blažun je skomignil z ramami:

»Kaj hočemo? Kdo pa vozi svoje dekle na sankah po snežni vihri? Je bil pa oni s kravo že bolj pameten; ostal je tu, kravo pa smo pomolžli. Oh, bil je tako prijeten večer!« Dalje sledi.

rek od solca do nas, potrebuje okrog 8 minut. Potemtakem si moremo predstavljati, kako ogromna mora biti daljava zvezde, s katero »potuje« svetloba eno leto do zemlje. A kakšna je šele razdalja vsemirja, skozi katero mora leteti žarek svetlobe 500 milijard svetlobnih let — toliko je vsemirje po Einsteinu. Drugi učnjaki pa so še manj skromni.

V pomorski bitki pri Salaminu

na Grškem leta 480 pr. Kr. potopljene perzijske ladje hoče dvigniti neka italijanska družba. Ako se bo ta dvig res posrečil, bo najdba največje starinoslovske vrednosti.

apoštvani. Svetila mu večna luč, njegove domače pa naj Bog tolaži! — Lani smo imeli 21 mrličev, najstarejši je včakal lepo starost 90½ leta. Rodilo se je 34 otrok in sicer 23 deklic in samo 12 fantov, izmed katerih pa so že 4 mrtvi. Bo kriza tudi pri ženinih! — Veselili smo se že, da bomo dobili novo učno moč, a sedaj se vidi, da bode ostalo vse pri starem in naši otroci bodo še naprej trpeli pod dosedanjimi razmerami!

Čadram-Oplotnica. Otroci in tudi nekateri odrasli hitijo za zimskim športom. Otroci imajo na tem športu svoje veselje, odrasli pa se kratkočasijo, da vsaj za par ur pozabijo na nekaj, o čemer menda toži celi svet: na krizo. Tudi tukaj občutimo silno krizo. Povsod, kamor prideš, ne slišiš drugega, kakor: vse bi še bilo, samo da bi malo več denarja imeli! In kako bi ne bila kriza? Kar ima kmet za prodati, nima nobene prave cene in sploh nihče ne vpraša za njegovimi pridelki. Kar pa mora kmet in delavec kupiti v trgovini, mora vedno dražje plačati. N. p. pšenična moka se je v dobrih 14 dnevih za cel dinar podražila. In tako je tudi pri drugih stvarih. Kako naj se potem kmet in delavec bori za vsakdanji kruh, ko vedno bolj propadata?!

Sv. Križ pri Rogški Slatini. 40letnega posestnika Čonč Vincenca iz Cerovca je dne 4. t. m. njegov izrejenec grozno poškodoval. S sekuro po nosu in teležnikom po glavi. Zasilno obvezo mu je nutil g. dr. Brabec, nakar je bil takoj poslan v celjsko bolnico. To surovo dejanje njegovega izrejence je presenetilo celo okolico.

Šmarje pri Jelšah. Je sicer dolg pust letos, pa vendar smo že pred Svečnico odpravili precejšnje število lepih gostij. Pri Šketovih v Brezju sta se poročili dve sestri in sicer sta dobili oba brata iz Zidarjeve hiše pri Sv. Tomažu. Pri Tomaževih pa so dali svojo hčerko k Peckovim v Ješovcu in tudi v Stranjah pri Novakovih so dobili mlado gospodinjico iz Št. Jurija ob južni žel. Bog daj mladim parom iz uglednih hiš otilno srečo in blagoslova! — O grdem zločinu nad Golčmanovim sinom v Sotenskem, ki je bil v torek zvečer od nesrečne roke s kuhinjskim nožem zaboden v prsi tako, da je v par minutah podlegel štiri prste široki rani, rajši ne poročam natančneje, ker se mi preveč gabi.

Jurklošter. Prvi mrlič v naši župniji letos je bil 78 let stari prevžitkar Poljšak Valentin iz Moruškovca, ki je umrl dne 27. januarja. Nenavadna otekline v vratu ga je zažušila. Po njem žaluje tudi 78letna vdova Ana, s katero sta složna in mirno živela skupaj baje že 60 let. Otrok nista imela nobenih. Ko bi bila premožna, bi bila že lani obhajala slovesno biserno poroko. Ker pa ne razpolagata s premoženjem, sta morala na tistem preživeti slavnostni dan ob črnem kruhu in koruznih žgancih. Pa je vseeno minulo. Praznoverne ženice pa bodo sklepale tako-le Ker je prvi mrlič moški, bodo letos umrli v naši župniji večinoma moški. To pa ne bo držalo. Bodite videli, da ne!

Kapele pri Brežicah. Pred dobrimi 12 leti je bil dodeljen tukajšnji župniji vlč. g. župnik Leopold Kolenc, ki je pa sedaj, na žalost vseh faranov, premeščen na župnijo Sv. Vid pri Grobelnem. Že v začetku svojega bivanja med nami smo v njem spoznali ne samo dobrega dušnega pastirja, temveč tudi izvrstnega svetovaleca na gospodarskem, vzgojnem in zdravstvenem polju. Zasluge, ki si jih je vlč. g. župnik pridobil ne samo pri nas, ampak tudi v bližnji in daljni okolici, se ne dajo opisati. Zato ni čudno, da se je pri odhodu marsikatero oko porosilo, vlč. g. župnika pač ne bomo

mogli nikdar pozabiti! Župniji pa, ki je dobila tako požrtvovalnega dušnega pastirja, iskreno čestitamo!

Zabukovje. Dne 15. m. m. so otroci v šoli priredili par prizorov s petjem. Kljub hudi zimi se je nabralo precej občinstva k igri, ki so z zanimanjem sledili vzporedu, katerega so šolarji dobro izvajali. — Zakonski jarem sta si naložila Anton Špec na Preski in Neža Bauman s Pokojnika. Bog jima daj srečo!

Razkošje izginja.

Nikjer se ne doigrava prehod od razkošja do potrebnega tako naglo in tako temeljito kakor v Ameriki. Ne radi tega, ker je med Amerikance udarilo pomanjkanje nepričakovano, ampak radi tega, ker se je bilo razmahnilo razkošje višjih ameriških krogov v letih izobilja tako, kakor bi ga bilo mogoče držati le v najboljši — daljši dobi. Na ta način se da razložiti, da zginja v Ameriki razkošje bolj vidno in bolj strašljivo nego v drugih državah.

Pred petimi leti, ko je bilo izobilje v Ameriki na višku, se je rodila najvišjim desetisoč misel, da bi si pozidali na otočkih ob vzhodni morski obali Združenih držav bajno lepo opremljene gradice. Z razsipavanjem milijonskih svot so pognali pravljčni gradovi, ki so bili opremljeni z naravnost kaznjivim razkošjem. V njih so se vršile najsijajnejše proslave in zabave. Časopisje je objavljalo cele stolpice o prireditvah, za katere so se izmetali neizmerni zneski.

O vsem tem rajskem veselju po bajnih gradovih ni več ne sluha in ne duha, odkar je zajela gospodarska kriza tudi Ameriko. Zginili so celo prebivalci gradov.

Nekaj časa se je trudila cela armada mešetarjev, da bi prodala gradiče. Kdo pa bi lahko kupil in tudi plačal v sedanjih hudih časih te stavbe? Nekatere so prevzele za smešno nizko ceno kot okrevališča razne zavarovalne družbe. Večina gradičev po otokih je zapuščena, prazna so ostala sprehajališča ob obali, vrtovi, zidovje razpada...

Eden od pravljčnih otokov je opremljen z manjšo lukso, v kateri čaka zasidranih več nego 100 lažjih brzoladic, za katere tudi ni kupcev. Najlepše ladvice, ki so bile kedaj zgrajene, med temi take z dnom iz stekla, skozi katero je mogoče po plitvinah opazovati življenje na morskem dnu, danes samevajo ter počivajo...

V kratkem bodo priredili v omenjenem pristanišču dražbe za te luksuzne ladvice, ki bodo prodane za vsako ceno, tudi za 100 dolarjev.

Velik ameriški časopis je dal nasvet, naj bi država pokupila zapuščene gradove kot spomin na dobo, ko tisočeri in tisočeri v Ameriki niso znali, kako bi se znebili čim višjih denarnih svot, torej kot spomin na čase, kakršnih ne bo več doživel sedajni in niti naslednji rod. Drugi list spodbuja, naj spusti država te kazalce razsipavanja v zrak, da nas ne bo sram pred potomci radi vnebovpijočega razmetavanja denarja.

Viničarski vestnik.

Viničarji po svetu in pri nas. Izvzemši Nemčijo, žive viničarji povsod v vinorodnih deželah v zelo slabem gospodarskem položaju, radi nezadostnega socialnega skrbstva od zgoraj, ravno za poljedelsko delavstvo, h kateremu viničarji pripadajo. Značilno je drugod še tudi to, da so viničarji povsod v skupni stanovski organizaciji s kmetскими delavci, do čim smo pri nas ločeni v tem. Kakor v Nemčiji, tako tudi v Španiji so viničarske stanovske korporacije organizirane zgolj na materialistično-socialističnih načelih. To se je v prvih povojnih letih tudi pri nas zelo prizadevalo od strani narodnih in socialnih demokratov. Ustanovile so se take nekrščanske viničarske organizacije na sicer raznih krajih, pa so kmalu zopet zaspale. Tudi danes še gredo prizadevanja za tem, vendar pa povsod brez vidnega uspeha. Vodilno vlogo slovenskega viničarskega pokreta ima danes popolnoma le »Strokovna zveza viničarjev«, ustanovljena l. 1919 v Ljutomeru. Kljub vsem organizatoričnim težavam in nasprotovanjem si je ta organizacija znala utrditi položaj vsepovsod. Zelo malo bi mogli najti pri nas še viničarskih krajev, kjer ne bi bilo že članov. bodisi skupine te organizacije. »Strokovna zveza viničarjev« kot taka, je tudi edina in najmočnejša krščanska delavska strokovna organizacija sploh na bivšem Štajerskem. Dolžnost vsakega poštenega viničarja samo je, da pomnoži število njenih članov, vseh drugih pa, ki resnično čutijo socialno in krščansko, da delovanje te organizacije podpirajo!

Samo v slogi je moč! Iz blagajne posmrtninskega sklada »Strokovne zveze viničarjev« je bilo v letu 1932 izplačanih skupaj 27 posmrtninskih podpor po 100, 300, 400 in 500 Din. Ves ta denar smo zbrali organizirani viničarji za pomoč prizadetim svojcem umrlih. Članarino organizaciji dajati se pravi, pritrpati si in prihraniti ta denar za težke dni. Organizirani viničarji imamo s tem svoje skupno premoženje, neorganizirani pa nimajo ničesar nikjer, tudi tistih dinarjev ne, s katerimi niso članarine plačevali.

Silaj in papec zamorca na francoskem dvoru.

V Parizu je ohranjena do današnjega dne slika, na kateri je videti francoskega kralja Ludvika XV. kot gosta pri svoji priležnici Dubarry. Glavna oseba na sliki je mlad, v belo svilo oblečen zamorec, kateremu porivata v usta košček čokolade dve dvorni dami. Zamorec je pokrit z zelenim turbanom, ob strani pa mu binglja sabljica s slono-koščenim ročajem.

Črnc, kateremu je bilo ime Zamor, je prišel v Evropo, ko je bil star 7 let. Neki angleški kapitan ga je kupil nekje v Afriki. Ta ga je zopet ponudil v nakup kraljevi ljubici, ki ga je vzela za svojega slugo ali paža.

Črni dečko je bil zelo brihten, kmalu se je naučil brati ter pisati in je prejel sv. krst z velikimi svečanostmi. Dubarry mu je bila krstna botra in od tedaj je bilo videti zamorca v njeni bližini pri vseh raznih slovesnostih. Kmalu je postalo obče znano, da se je treba pred vsem prikupiti zamorčku, ako hoče kedo kaj doseči pri tedaj vsemogočni Dubarry. Zamorca so preobkladali z

dragocenimi darovi in z dokazi priateljstva. Še le francoska revolucija je zlomila trdni položaj črnca Zamore. Osovraženo Dubarry so pahnili revolucijonarji v Versaillesu v ječo. Pri razpravi proti njej je bil zaslišan njen sluga kot prič, ko je že poprej enkrat sam doživel obtožbo radi podkupovanja. Res, nekako čudežno se je rešil rabljeve sekire. Bil je toliko prebrisan, da se je izdajal pred sodniki za revolucijonarja in kot takega so ga oprostili krivde. Meščani v Versaillesu so ga celo vzeli v občinski odbor in on je postal vodja skupine, koje naloga je bila: stržiti in čuvati nad monarhisti.

Kakor že omenjeno, je bil zamorec Zamor v obravnavi proti kraljevi priležnici glavna priča. Dolga leta jej je služil in je lahko razodel marsikaj iz življenja na dvoru pred izbruhom revolucije. Življenje gospodarice je bilo v njegovih roki. S svojim pričevanjem bi bil lahko ovrget vse napram njej naperjene očitke. Niti z eno besedo je ni poskusil opravičiti, čeravno je užil od nje toliko dobrot. Mirno je poslušal razglasitev smrtne obsodbe. Stopal je celo za vozom, v katerem so peljali obsojeno na morišče pod giljotino in je prisostvoval obglavljenju.

Par mesecev po usmrtni Dubarry so zamorca ponovno vtaknili pod ključ. Njegovi prijatelji so izposlovali oprostitev, vendar Zamor je imel dovolj od javnega življenja in se je potegnil v samoto. Svoj denar je zgubil kakor vsi drugi med inflacijo (poplavljenje z bankovci) in le toliko je znano, da je bil nekaj časa poročen z žensko, ki je trgovala s sukancem. Ko ni imel več toliko denarja, da bi se preživljal, je prodal zamorec vse dragocenosti, katere je nekoč prejel kot darila. Komaj pa je vtaknil v žep bogati izkupiček, mu ga je izmaknila njegova žena, pobegnila in ga pustila v pomanjkanju. Vsi njegovi sosede so odobraval početje zamorčeve žene, katero je neusmiljeno pretepaval in trpinčil.

Slednjič se je zgubil Zamor v eni najbolj umazanih in revnih pariških ulic, kjer je prebival že star od leta 1815 naprej. Pet let je preživel v največjem siromaštvu. Njegova edina tolažba so bile knjige, katere je bil s seboj prinesel. Dne 7. februarja 1820 je umrl. Našli so ga mrtvega na kupu capja, ki mu je služilo za posteljo. Umrl je vsled mraza in glada. Celotna zamorčeva zapuščina je znašala 3 franke.

Za organiste.

Organisti, pozor! Društvo organistov za mariborsko škofijo ima občni zbor dne 15. svečana t. l. ob 9. uri dopoldne v Domu v Celju. Na dnevnem redu so jako važne zadeve. Na tem občnem zboru se bo tudi predlagalo, da se člani, kateri že več let ne plačajo članarine, iz društva izključijo, ako do občnega zbora članarine, če ne cele, vsaj delno ne plačajo, ali se ne opravičijo. Članarine je mesečno 2 Din, torej letno 24 D. Brez članarine nobeno društvo ne more izhajati. Tistim, ki niso člani, ali pa članarine nimajo plačane, se na razna vprašanja in prošnje za nasvete ne bo

odgovarjalo. Organisti, tudi mi hudo občutimo krizo, zato se tesno združimo v naši organizaciji, zakaj v organizaciji je moč. Torej dne 15. svečana na svidenje v obilnem številu!

Radium opojnost.

Da doseže po morju iz Edmontona Medvedje jezero, rabi potnik 2 meseca. Edmonton je glavno mesto države Alberta, ki je v ogromni severoameriški Kanadi najbolj severna. Kar se tiče potovanja v letalu, je omenjena razdalja precej skrajšana. Iskalci zlata, srebra in drugih dragocenih kovin, ki se podijo po neraziskanih planotah Kanade, se poslužujejo na raziskovalnih potovanjih letal.

Charles La Bini in Charles Saint Paul sta dva iskalca zlata iz novejše šole in jima gre zahvala za odkritje ogromnih radium zalog, o katerih je poročalo časopisje pred meseci. Oba moža sta veteranca glede rudnin in jam v Severnem Ontario in v Manitobi. Iskala sta ob velikem Medvedjem jezeru zlato ter srebro. Saint Paul je oslepel radi snega in Labin je nadaljeval sam raziskovanja. Odkril je mesto zlata radium. Nekaj časa sta prikrivala oba moža radium zaklad, kmalu pa so je naselili v njuni sosesčini razni potepuhi, ki so tudi razkrinkali njuno skrivnost. Vest o radiumu ležiščih se je razletela z naglico vetra. Ljudi se je polastila z neugnano silo radium-opojnost enako kakor nekoč pohlep po zlatu v Kaliforniji in v Alaski. Medvedje jezero je zaslovelo v nekaj tednih po celem svetu. Vlada je odposlala znanstvenike, velike rudokopne družbe so pokupile obsežna zemljišča ob jezeru, da bi jih izrabile.

Radium iščejo izključno le s pomočjo letala. Na tisoče milj frčijo aeroplani v višini 3000 m. Iz te višine odkrivajo na zemlji svetlo-sive, zelenkaste ter črne žile, ki vsebujejo radium. Vladna in zasebna letala brnijo križ-kraž po tem ozemlju, kjer se podijo v poletnem času mirijade muh, po zimi pa je mraza za 60 stopinj pod ničlo.

Kolone iskalcev grebejo pod zemljo v zimskem času in ostanejo v jamah do spomladi, do konca maja. Potem šele, ko se začne sneg taliti po skalovju, ko se dviga barometer, ko se raztopi 3 m debeli led na Medvedjem jezeru, ki je četrto največje na svetu, in je mogoče se voziti z ladjami, pričnejo izkopavanja rude na površini. Promet med radium-jamami in med civiliziranim svetom vzdržujejo letala.

Raznoterosti.

Prvikrat na železnici. Neki avstrijski kmet okrog 70 let se je te dni hotel prvič peljati po železnici, preden umrje. Razumljivo, da je ves drhtel pred neizvestnostjo. Pravilno si je kupil vozni listek, toda vstopil je na napačen vlak. Ko ga je sopotnik opozoril na pomoto, se je vlak že premikal. Mož pa se tebi nič meni nič požene skozi vrata in obleži ves razmesarjen. Ko bodo drugi stari neprijatelji modernih vozil zvedeli za ta slučaj, bodo še z večjo gotovost-

jo nastopali proti vsem modernim tehničnim napravam.

Najvišje priznanje. Letos je najvišja kulturna ustanova v Franciji, francoska akademija, podelila veliko nagrado šolskim sestram, ki so članice Brezmadežnega spočetja. Ta kongregacija je bila ustanovljena leta 1863 za pomoč misijonarjem. Sestre z veliko ljubeznijo poučujejo otroke, posebne zasluge imajo pri poučevanju francoskega jezika. Zanimivo pa je pri vsem tem tudi dejstvo, da sestre, ki so prejele največje francosko odlikovanje, ne smejo v Franciji imeti svojih šol; brani jim to zakon, katerega so izglasovali francoski framasoni.

Armada pohablencev. Belgijsko vojno ministrstvo je izdalo pod pritiskom gospodarskih razmer poročilo, ki je izzvalo v javnosti naravnost senzacionalen učinek. Iz poročila je namreč razvidno, da sestoji belgijski častniški zbor večinoma iz invalidov. Od 24 generalnih poročnikov je 19 invalidov, med 119 polkovniki je 111 pohablencev, med 1689 stotniki pa 1489 invalidov. V celoti ima belgijska armada med 4043 častniki samo 1636 zdravih mož. Statistika je izzvala v javnosti porazen vtis.

Drage cvetlice. Svota 13.200 mark za cvetlico, ki jo je pred nedavnim izplačal neki denarni mogotec, je na videz zelo visoka in naravnost sramotna za ta čas, ko milijoni kruha stradajo, vendar ni to najvišja cena za cvetlico, ako pomislimo na zgodovino. Tako se je v 16. stoletju, ko so prispeli iz daljnega vzhoda prvi tulipani na Nizozemsko, razvnela pravecata tekma za temi cvetovi in ponujale so se praljične svote zanje. Tako je bila čebula nekega tulipana leta 1637 prodana za 35.000 mark. Eno stoletje kasneje je plačal neki Londončan za orhidejo 3000 mark. In baron Schroder ni niti trenil ter plačal za dve drugi vrsti orhideje 60.000 in 72.000 mark. V Združenih državah Severne Amerike je kupil ljubitelj rož vrtnico, ki se je imenovala Mrs. Alice Roosevelt, za 40.000 mark. Rekord pa je dosegel nagelj iz vrta nekega Lawsons v Bostonu, ki je bil prodan za 96.000 mark.

Zakaj petelin poje? Ruski učenjak Sinicin iz Minska je objavil delo, v katerem poroča o svojih raziskovanjih petelinjega petja. Na poskusnem petelinu, ki ga je zaprl v svojo sobo, je ugotovil, da se oglašja v rednih, enournih presledkih med 11. uro zvečer in 5. uro zjutraj. Razlika napram točnemu času je znašala kvečjemu 10 minut. Pred 11. uro je bil nem, po 5. uri zjutraj pa je pel zelo neenakomerno. Kakor domneva Sinicin, ne vplivajo na petelinje petje niti svetloba, niti sprememba zračnega tlaka, niti pogovori ljudi ali glasba. Med 2. in 4. uro zjutraj je bilo petje najglasnejše in ga je spremljalo prhutanje s perutmi. Točnega vzroka, zakaj petelin poje, Sinicin ni dognal, pač pa domneva, da ima tu glavno vlogo vrtenje zemlje, ali pa kakšno neznano žarenje. Ni izključeno, da je enakomernost petelinjih klicev vplivala v pradednih časih na to, da so si ljudje dan razdelili v 24 enakih odsekov, današnjih ur.

Važno opozorilo!

Od raznih strani prejemamo vprašanja glede raznih podpisov, za kar dajemo sledeče navodilo:

1. Po novem obrtnem zakonu ne velja nobena pogodba, ki se sklone po potniku, ker potniki ne smejo privatnikov obiskovati. Kdor je kaj podpisal, je neveljavno.

2. Za društva in zadrage velja podpis le, če se je izvršil po pravilih, navadno tako, da se besedilu firme dostavita dva podpisa. Dokler se tako podpisano ne potrdi od odbora, nosita odgovornost v prvi vrsti dotična, ki sta podpisala. Vse važnejše stvari se naj zato dajo preje v sejo, predno se kaj podpisuje.

3. Razmere so dandanes take, da se naj vedno zahteva za vsako stvar pismeno vlogo in vsak odgovor se naj oddaje le v prepisu. Previdnosti ni nikdar preveč, pač pa je preveč strahu, preveč obzirnosti, ki jo imajo naši ljudje do raznih vsiljivih potnikov.

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Smrt znanega vpokojenega župnika. Dne 6. februarja je umrl v Slovenjgradcu vpokojeni g. župnik Roman Skerbs. Rajni se je rodil dne 27. 2. 1874 v Rušah. Mašniško posvečenje je prejel 25. julija 1898. Župnik je bil dalje časa na Prevorju, odkoder je šel v pokoj zaradi bolezni. Pokojni je bil dobra duša, gostoljuben ter priljubljen med duhovnimi sobratji in verniki, kjerkoli je pastiroval. Spominjamo se dobrega Romana v naših molitvah.

Duhovniške prestave in nastave. Prestavljen je g. kaplan Leopold Arko iz Braslovč v Solčavo; Jožef Klemenc iz Dravograda na Vrnsko; Ivan Kodrič iz Vrnskega v Loče; Vincenc Kolman iz Solčave v Gornjo Radgono; Ivan Mak iz Ormoža v Dravograd. — Nastavljen je za kaplana v Ormožu g. Rup. Pušnjak, provizor pri Sv. Barbari v Halozah. — Župnija Sv. Barbara v Halozah je podeljena g. Francu Grobler, kaplanu v Gornji Radgoni. — Odrkel se je župniji Gotovlje tamošnji g. župnik in svetnik Robert Vaclavik.

Nemčija bo uvedla obvezno vojaško službo. Pod novim kanclerjem Hitlerjem bo uveden zakon, po katerem bodo služili 21letniki 12 mesecev vojake. Prvih 6 mesecev bo posvečenih delu v vojski, ostalih 6 pa v milici. Nemčija bo imela na mah 620.000 mož redne vojske.

Nova Hitlerjeva vlada je znatno omejila svobodo zborovanj in tiska.

Ogenj uničil stanovanjsko poslopje. V Slovenji vasi pri Ptujju je do tal pogorelo stanovanjsko poslopje posestnika Jožefa Uljesa.

Smrt ugledne žene. V Senovem pri Rajhenburgu je umrla po daljši bolezni gospa Marija Škoberne. Blagi rajni svetila večna luč, — preostalim naše sožalje

Smrtno je ponesrečil pri spravljanju drv delavec Anton Škrjanc v Zgornjem Kašlju na Kranjskem.

Šmarje pri Jelšah. Za pustno nedeljo bomo postavili na oder slovitega »Guzaja«. To bode dogodek za naše kraje, igrali ga bomo dvakrat. Nihče naj ne zamudi ugodne prilike. — Pridite in pogledajte si strašnega »ravbarja« in njegove pomagače.

Lemberg pri Sladki gor. Podmladek Rudečega križa v trgu Lembergu vprizori v nedeljo dne 12. februarja v šoli popoldan ob dveh veselo in zabavno igro »Revček Andrejček«, katera bo tudi spremljana s petjem in godbo.

Polzela. Vsem je še v živem spominu igra »Mlinarjev Janez«, ki so jo naši fantje in dekleta, vprizorili na Štefanovo in potem še dva krat ponavljali. Da pa ne boste mislili, da sedaj spijo spanje pravičnega, vam povem, da se že pripravljajo na drugo, nič manj zanimivo igro »Guzaj«. Kakor se čuje, jo bodo vprizorili dne 19. februarja.

Širite „Sl. Gospodarja“!

Društva sv. Ane

(Marijanske kongregacije za žene) imajo zdaj edini in najboljši pripomoček v molitveniku:

Sv. mati Ana.

Cene od 32.— do 52.— D.
Pet različnih vezav.

**TISKARNA
SV. CIRILA, MARIBOR**

Zadružnost, reg. pom. blag. v Mariboru, Orožnova ulica št. 8

priporočam vsakomur, ker sem zadovoljen z njenim vestnim in poštenim poslovanjem. Pogrebina po mojem očetu mi je bila izplačana točno po določbah pravil.

Vuhred, dne 1. februarja 1933.

Martin Laure s. r.

**Zadružnost, reg. pom. blag. v Mariboru, Orožnova ulica št. 8
pozavarovana pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani,**

mi je pogrebina po rajni ženi izplačala točno po določbah pravil. Po prosti volji izjavljam, da sem zadovoljen s poštenim in vestnim poslovanjem »Zadružnosti« in jo priporočam, da ji zaupajo zavarovanje tudi drugi.

Sv. Urban pri Ptujju, dne 2. februarja 1933.

Kovačič Jožef s. r.

MALA OZNANILA

Klobuke in športne čepice kupite najceneje v trgovini Metoda Senčar, Ljutomer. 162

Dekle sprejem takoj k enoletnemu otroku, ki mora znati opravljati tudi vsa hišna dela. Ponudbe je poslati na upravo lista pod šifro »Vestna«. 163

Mož 54 let star, z malo penzijo, išče delo, plačilo hrana, ali malo posestvo v najem. Zna vsa kmečka dela. Naslov v upravi lista. 164

Dne 12. februarja t. l. prodajam seno in otavo v Lahoncih, blizu postaje Ivajnkovci. — Cajnko. 159

Sadno drevje, visoko in pritlično, z jamstvom, divjake, kutine in dusenec nudi Anton Jelen, št. 11j pri Velenju. 160

Pozor, rekruti! Predpisane vojaške kovčke in vse potrebščine za vojaško službo dobite najugodnejše v trgovini Metoda Senčarja v Ljutomeru. 161

Viničarja s štirimi delavskimi možbi in mlajšo služkinjo, zanesljivo, samostojno pri kuhi in gospodarstvu, sprejme posestnik in gostilničar Novačan na Košakih pri Mariboru. 141

Majer se sprejme, kateri je razumen in ima dobre delavne moči. Vpraša se v Mariboru, Vetrinjska ulica 3, Kirbiš. 139

Vabilo na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Jarenini, r. z. z. n. z., ki se bo vršil dne 26. februarja 1933, ob pol 8. uri v dvorani Slomšekovega doma. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in računskih pregledovalcev. 2. Ptorjenje računskega zaključka za leto 1932. 3. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bi bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov. 158

Golša — nabrekel vrat!

je obolenje ščitne žleze, katera se more pravočasno ozdraviti, ker se drugače delovanje tega važnega organa kot zaščita proti strupom ogroža, vsled česar nastopajo neugodni in dostikrat nevarni pojavi. 1262
Zdravniška znanost je ugotovila, da soli, ki vsebujejo jod, izvanredno dobro delujejo na razne oblike golš. Mnogobrojni bolniki so ugotovili, da dosežejo z uporabo našega enostavnega

pitnega zdravljenja

hiter in povsem rešljiv upliv na bolezen. Vsakdo, kdor trpi na golši in ima nabrekel vrat, otečene žleze, naj zahteva našo knjižico, katero mu pošljemo

brezplačno.

Dopisnica zadostuje. Poštno nabiralno mesto: **Georg Fulgner, Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse 24, Abt. P. 83.**

Za našo deco.

Mali kipar.

(Dalje.)

»Ti si mazač!« je zakričal ta razljuten, se vrže na malega Michelangela, ga zgrabi in potegne za nos tako močno, da mu prebije nosno kost. Ubogi Michelangelo je imel za celo življe-

nje pokvarjeno lice. Nebrzdani deček je bil takoj odpuščen. Michelangelo ga ni videl nikoli več. On je imel dobro srce, bil je dober tovariš. Ali radi svojega velikega uspeha in svoje nadarjenosti so mu tovariši kljub temu čimdalje bolj zavidali in ga sovražili in nazadnje še — učitelj sam.

Nekega dne mu je naročil učitelj, naj preslika neko njegovo sliko. Michelangelo je takoj začel z delom in začel je tudi popravljati mojstrovno sliko, tako da je dobila več sijaja in lepote. Slikar je sicer, ko je to videl, priznal, da je slika s tistimi popravili bolj dovršena, ali ipak mu je bilo neprijetno, da bi otrok trinajstih let popravljal delo starega učitelja.

Drugič je dobil Michelangelo od drugega učitelja sliko, da bi jo preslikal. Deček je vrnil učitelju sliko, ki jo je sam napravil, izvirnik pa si je pridržal. Učitelj, čeprav je bil dober slikar in torej strokovnjak, niti ni spoznal, da ni dobil svoje lastne slike vrnjene, ker je bila kopija tako izvrstna. Ko je pozneje za to izvedel, je bil silno jezen, da ga ima tak otrok za norca.

Slikarstvo odstopa svoje mesto kiparstvu.

Michelangelo se je zelo rad bavil s slikarstvom, pa ves ta čas ni pozabil na kiparstvo. Dolbsti v kamen mu je bilo največje veselje, ker je to delo najbolje ustrezalo njegovi nadarjenosti.

Nekega dne ga je odvedel tovariš na knežev vrt, ki je bil okrašen z najlepšimi grškimi in rimskimi kipi.

»Kako lepo je to!« je zaklical deček zadivljen in vzhičen. »Tudi jaz hočem oživljati marmor. Glej, o tem sem sanjal nekoč in sedaj se poprimem kiparstva. Zbogom slikarstvo!«

Odslej je večkrat zahajal na vrt. Tam je bilo zaposlenih več kamnosekov. Med njim je našel nekaj znancev iz svojega kraja. Tega se je najbolj razveselil.

»O, mali Michelangelo, saj si se vendar odrekel kiparstvu, dletu in kladivu«, mu je rekel eden izmed njih, ki mu je bil v prejšnji dobi dal kosce marmorja ter posojeval orodje.

»Zdaj se bavim s slikarstvom, ker imam dosti barv in čopičev. Če bi pa imel kos marmorja, dleto in kladivo, bi kar pustil slikarstvo.«

»Marmor, dleto in kladivo! Pa mi ti moremo tega dati dovolj. Tu, kar izberi si!«

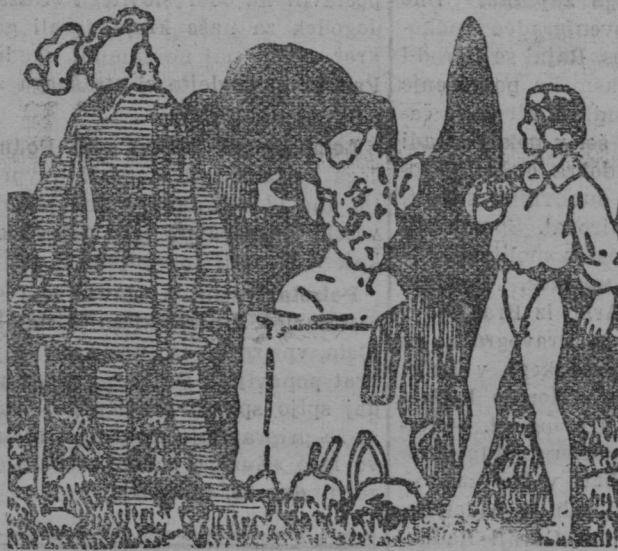
»No, potem zbogom slikarstvo! Jaz se ne vrnem več v slikarjevo delavnico, ostal bom kar tukaj pri vas!«

Odtlej je Michelangelo delal vsak dan na tem krasnem vrtu. Nekoliko kipov, ki jih je deček tu izdelal, se nahaja še na istem vrtu, posem nepoškodovanih.

Poslušajte, kako pripoveduje eden izmed njegovih življenjepiscev o dogodku s tega vrta:

»Nekega dne, ko je dovršil Michelangelo glavo starega fauna (človek s kozjimi nogami in ušesi), je pristopil srednjestari človek, precej nelepe vnanjosti in jako nemarno oblečen. Molče je gledal, kako je deček delal. Ta je bil tako zaptopljen v svoje opravilo, da se na neznanca ni niti najmanj ozrl, niti na prah, ki se je kadil od dleta.

Ko je bila glava gotova, je malce odstopil, da si jo ogleda in jo preceni. Videti je bil zadovoljen. Neznanec je nekaj takega tudi pričakoval. Zdaj pristopi k dečku, mu položi roko na ramo ter smehljajoče se reče:

»Mali moj prijatelj, če dovoliš, imam nekaj grajati.«

Michelangelo se je hitro obrnil, ga je premeril in drzno ter zasmehujoče odvrnil:

»Da grajate, Vi?«

»Da, radi glave tvojega fauna.«

»Kdo ste Vi, gospod, da mislite imeti pravico za grajo mojih del?«

»To ti je lahko vseeno, ali moja graja bode točna.«

»No, torej povejte!« mu je rekel izzivajoče deček ter je prekrizal roke.

»Ti si hotel izklesati starca, ki se glasno smeje.«

»Gotovo, saj se to menda dobro vidi.«

»Pa dobro«, je nadaljeval neznanec, »ali kje si videl starca, ki še ima vse zobe v ustih?«

Deček se je ugriznil na ustnice in je zardel do ušes. To je bilo točno. Počakal je, da se gospod obrne, in brž je z dletom izbil svojemu faunu dva zoba. Da bi se to videlo bolj naravno, bi mu moral popraviti tudi ustnice, ali za to ni imel s seboj orodja. To je hotel popraviti drugega dne.

Drugo jutro, kar ko so odprli vrt, je stekel k svojemu kipu, ali ni ga več bilo. Pač pa je stal tam neznanec od včeraj.

»Kje je moj faun?« je vprašal deček žalostno.

»Naročil sem, da ga odneso od tod«, mu je odgovoril gospod mirno.

»Pa kdo ste Vi, gospod, če zapovedujete v kneževem vrtu?«

»Pojdi z menoj in izvedel boš!«

»Hočem z Vami, pa samo, da Vas prisilim vrniti mi moj kip.«

(Dalje sledi.)

V šoli.

Učitelj: »Koliko je 10 manj 10?«

Učenec: »?«

Učitelj: »No, tega ne veš? — Pomisli: ti bi imel desetico v žepu, in bi jo izgubil; kaj imaš potem v tvojem žepu?«

Učenec: »Luknjo.«

Ciganček.

Gospodinja je vprašala cigančka: »Kaj hočeš: kruha ali mleka?«

Ciganček: »Jaz bi rad oboje.«

Iz otroških ust.

Slavko: »Oče, kaj pa so prav za prav ptice selivke?«

Oče: »Tiste, ki pridejo na spomlad, a odrinejo na jesen.«

Slavko: »O, potem je pa naša babica tudi selivka!«

Presenečenje.

Dorče: »Stric, kaj li dobim od vas, če vam voščim novo leto v 3 jezikih?«

Stric: »Ako to znaš, dam ti rad dolar. Govoriti pa moraš tudi brez izpodtikljaja ter pravilno!«

Dorče: »O, seveda, le poslušaj: Prosit novo leto, oncle! Sedaj mi dajte dolar!«

Stric: »Na kak način?«

Dorče: »Na tak le: »prosit« je latinski, »novo leto« je slovenski in »oncle« je francoski!«

In stric je moral prvo šalo hočeš nočeš v novem letu plačati z dolarjem.

Pozor! Pozor!

Za češčenje presvetega Rešnjega Telesa je izšel nov molitvenik

„Pridite, molimo!“

ki obsega poleg običajnih molitev tudi šest molitvenih ur za skupne molitvene ure. Zelo priročna knjiga stane samo Din 16.— z rdečo obrezo in Din 20.— z zlato obrezo.

Knjiga se naroča pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Važno za vse, ki prebivajo na desnem bregu Drave!

Ker se Maribor na desnem bregu Drave vedno bolj razširja, je bilo nujno potrebno, da imamo v bližini tudi trgovino s papirjem in knjigami.

Zato je Tiskarna sv. Cirila otvorila svojo prodajalno na desnem bregu Drave in sicer v novi hiši dr. Stamola

Kralja Petra trg št. 4.

Vsem našim zvestim odjemalcem, katerim je morda kedaj bilo precej odročno iti v naše prodajalne v mestu samem, priporočamo, da se sedaj tembolj zvesto poslužujejo prilike ugodnega nakupa v tej naši novi prodajalni. Tu dobite vse šolske in druge potrebščine, vse vrste papirja, nabožne predmete, molitvenike, vse vrste knjige itd. V bodoče torej velja: Kupujemo vse te reči v

prodajalni Tiskarne sv. Cirila, Maribor
Kralja Petra trg št. 4.

Iščem službo hlapca. Naslov v upravi lista. 140

Proda se dva mlada psa (volčja), kje pove gostilna Kovačič, Sv. Peter. 133

Kupim posestvo v Slovenskih goricah v velikosti 116 ar, plačam takoj. Ponudbe na Juliana Notar, Jelenče, pošta Pesnica. 135

Punčka, 8 mesecev stara, revnih starišev, se da za svojo poštenim krščanskim ljudem. Naslov v upravi lista. 134

Prodam lepo vinogradno posestvo tik cerkve Sv. Barbara. Janez Bračko, Sv. Peter pri Mariboru. 138

Kupujem na hranilno knjigo Celjske mestne hranilnice malo posestvo, poslopje v dobrem stanju. Miha Stante, Brezno, Laško. 153

Razpisuje se služba cerkovnika in organista v Majšpergu. Plača: stanovanje 1 soba s predsobo, četverna bernja, štola in zavarovanje. Zaželen je rokodelc. Nastop 1. marca 1933 ali po dogovoru. Ponudbe na župnijski urad Majšperg. 150

Cepjeno trsje, korenjake in sadno drevje prodaja Turin Anton, Modraže, p. Studence pri Poljčanah. 151

Službo dobi mlinarski vajenec iz poštene kmet-ske hiše. Valjčni mlin Rus, Grosuplje. 149

Hlapec, star čez 40 let, želim spremeniti službo, sem vajen goveje živine in konju, zmožen vsega poljskega dela. Ako išče hlapca veleposestnik, naj pošlje naslov na upravo lista. 152

Samski ekonom, več vseh gospodarskih pannon, zmožen pisarniških del v nemščini in v slovenščini, z večletno prakso, išče primerne službe. Naslov v upravi lista. 144

Rudar v Franciji, samostojen, star 43 let, z 15 tisoč Din, želi znanja z dekletom s posestvom. Naslov v upravi lista. Da bo spomlad veselo svidenje! 145

Kolobarji. Išče se v dobavo v tekočem letu vsako množino kolobarjev, dobro vezanih, iz mehkega lesa (žamanja). Dobava vagon-ska. Blago za pošiljatev, ko je suho. Ponudbe za zaprti vagon franko Postojna na upravo lista pod šifro »Kolobarji št. 146. 146

Prodam posestvo, lepo dobro, ravnina, ob okr. cesti, naslov v upravi lista. 147

V letu 1933 Vam priporočamo posebno sledeče tvrdke:

Franc Kajnc

Trgovina zrnja, moke in olja
Budina pri Ptuj

„Zlatorog terpentinsko milo“

KNJIGOVEZNICA

tiskarne sv. Cirila
Maribor, Koroška cesta 1

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoš-tajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Katar v nožnici

„... Bissulin me pri daljnih več kot 1000 živin ni prevaril.“

Živinozdravnik D. D. Sch. tierärztl. Wochenschr. 27. Jahrg. Nr. 11

„... Čez 300 krav z Bissulin zdravljenih skoraj z enakim uspehom.“

Živinozdravnik Dr. S. Berliner Tierärztl. Wochenschr. 27. Jahrg. Nr. 16

Preprečeno uporabljen, 4 obvezila za eno živino, najmanjši tovarniški zavitek, 25 obvezil. Vprašajte živinozdravnika. Trajno držijo, brez duha, nerazdražljivo.

Bissulin se pošlje le na odredbo živinozdravnika. Brošuro s sliko bolezni brezplačno po H. Trommsdorff Chem. Fabrik Aachen.

Zastopnik: »Lykos« Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

Prodajam rodovitno posestvo 5 oralov, eno uro od Maribora. Krajnc Rudolf, Devica Marija v Brezju. 142

Kupim malo posestvece ali viničarijo v okraju Slov. Bistrica. Naslov: Anton Jurko, Cigonca, p. Slov. Bistrica. 143

Turbina, nizek pritisk, 2½ k. s., poceni za prodati ali za živila izmenjati. Maribor, Pobrežje, Cankarjeva 14. 132

Iščem suh hruškov les za žmeg in vreterno veliko prešo. Šmirmaul Jožef, Pobrežje pri Mariboru. 123

Cepljene trte, eno- in dvoletne, po znižani ceni. Zahtevajte cenik od I. trsničarske zadruge v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptuj. 1328

Cunje, staro železje, krojaške suknene odrezke, ovčjo volno kupi: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica. 21

Posojila podeljuje »Zadruga«, Ljubljana, pp. 307. Sprejme poverjenike. 89

Kupimo staro zlato, srebro in srebrne krone po najvišji dnevni ceni. K. Ackermann in J. Kindl, Ptuj. 2

Jabolčne in hruškove divjake nudi po zelo nizki ceni: drevsničar Koren, Št. Ilj pri Velenju. 26

Sadno drevje, visoko in pritlično ter podlage (divjake, kutine in dusenec) z jamstvom nudi Anton Jelen, Št. Ilj pri Velenju. 88

Kupim posestvo do aprila blizu mesta ali trga, na rodovitnem in solčnem kraju, okoli 10 johov, biti mora studenec, sadonosnik, njive, travniki, gozd za stavbo. Naslov v upravi lista. 111

Prodajam posestvo 9 oralov. Naslov v upravi lista. 103

Pekovski vajenec poštenih staršev se sprejme takoj: Gustav Jelenc, Pobrežje pri Mariboru, Nasipna ulica. 100

Zahvala.

Podpisani Pongrac Pačnik iz Dobrave pri Dovžah se tem potom najiskrenejše zahvaljuje »Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani« za njeno nad vse pošteno postopanje pri cenitvi moje požarne škode ter hitro izplačilo celega zavarovalnega zneska. Vsled tega Vzajemno zavarovalnico vsestransko najtopleje priporočam!

Dobrova, dne 28. januarja 1933.

Pongrac Pačnik.

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da so nas dne 29. januarja 1933, ob 5. uri zjutraj za vedno zapustili naš iskreno ljubljani dobri oče **Jakob Bučinek**, urar in gostilničar. 136

Muta-Maribor.

Žalujoči ostali.

ZARNICE

in vse druge električne potrebščine dobite po nizkih cenah v domači elektro-trgovini

K. Florjančič, Maribor

Glavni trg 23, v novi palači »Bergov dvor«.

Za neveste

volneno blago od 20 Din naprej, perilo in drugo blago po najnižjih cenah dobite v

Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ul. 15.

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem spopolnil

zalogo krst

(mrtvaških rakev) ter se dobijo vse vrste istih kakor tudi vse potrebščine po znižani ceni pri

Alojzij Munda

mizarstvo v Mariboru

nasproti Magdalenske cerkve, Taborska 2. 31

Ženini in neveste

kupijo jako ugodno: obleke za ženine in neveste, vse zraven spadajoče rože, vse potrebščine za neveste pri 17

Franc Kolerič, Apače

Kože od divjačine kupuje I. Ratej v Slov. Bistrici. 69

V letu 1933 Vam priporočamo posebno sledeče tvrdke:

Tiskarna sv. Cirila, Maribor, Koroška c. 5
podružnici: Aleksandrova 6, Valvazorjeva 5

„Zlatorog terpentinsko milo“

Denar naložite najboljši in najvarnejši pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!